ANT

Kanlı Pazar'ın bilançosu

Haftalık Dergi • 25 Şubat 1969 • Sayı: 113 • 125 Kuruş

KANLI İKTİDAR!

HAFTANIN NOTLARI

16 şubat

Polis zorbalığı

■ -Eskişehir'de TİP'e karşı girişilen baskılar, polis zorbalığına kadar vardırılmıştır. İl Başkanlığı'nın yayınladığı bildiriye göre, 12 Şubat gecesi polisler TİP İl binasını sararak yedi parti üyesini nezarete almışlardır. Gençlerden ikisi devrim şehidi Vedat Demircioğlu'nun resimlerini dağıtmaya çalıştıkları için yakalanıp götürülmüş, öteki beşi ise gece yarısı eşkiya tekkesi basar gibi parti binasını çeviren polislerin «Sarıldınız çıkın» naraları üzerine dışarıya çıkmaya zorlanarak ele geçirilmiştir. İl Başkanı Turgut Kazan, yayınladığı bildiride «Bu konuda polisle basına yalan haberler sızdırılmıştır. Partili gençlerin suç işleyip partiye sığındıkları yalandır. Bir kere ortada suç yoktur ki, sığınma olsun. Amerika'ya karşı çıkmanın suç olduğu hangi kitapta yazılıdır» demiştir.

17 şubat

Öğretmen kıyımı

■ Milli Eğitim Bakanlığı'nın sürdürdüğü öğretmen kıyımı, yüksek okullara da sıçramıştır. Gazi Eğitim Enstitüsü'nden sosyoloji öğretmeni Doğan Ergun ile edebiyat öğretmeni Muzaffer Gürses, hiçbir gerekçe gösterilmeksizin, yalnızca bakanlık mucibi ile alınmışlardır. Ergun Ankara Öğretmen Okulu'na, Muzaffer Gürses Ankara Kurtuluş Lisesi'ne atanmışlardır. Öğrencileri tarafından çok sevilen ve tutulan iki öğretmenin kıyılmasının büyük tepki yaratmasından korkan bakanlık, emri daha önce tebliğ etmemiş, öğretmen ve öğrencilerin şubat tatiline girdiklerinden bir gün sonra duyurmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü'nde bir süre önce idareye karşı girişilen boykotların bu atanmalara sebep olduğu tahmin edilmektedir.

18 şubat

Proleter Şoför

■ Proleter Şoför Yalkın Özerden, «komünizm propagandası» yaptığı iddiasıyla hakkında 142. maddeye göre açılan bir davadan Kadıköy Ağır Ceza Mahkemesi'nde beraat etmiştir. Bilindiği gibi, Özerden'in Kadıköy'deki minibüs ağalarına karşı yayınlamış olduğu bildiri savcılık tarafından «komünizm propagandası» mahiyetinde kabul edilmiş ve dâva açılmış bulunuyordu. Öte yandan, yine Yalkın Özerden'in Şadi Alkılıç'ın hapsedilmesi üzerine minibüsünün arkasına yazdığı «Fransa'da Dreyfüs, Türkiye'de Alkılıç» yazısından dolayı adliyenin manevi şahsiyetini tahkir ettiği iddiasıyla açılan dâvanın duruşmasına da başlanmıştır. Özerden'in sorgusu yapıldıktan sonra avukatları Alp Kuran, Ziyanur Erün, Gülçin Çaylıgil tevsii tahkikat talebinde bulunmuş ve duruşma başka güne bırakılmıştır.

19 şubat

Aren'in demeci

■ Kanlı Pazar'da işçi ve gençlik yürüyüşüne katılan ve olayları bizzat yaşayan TİP İstanbul Milletvekili Prof. Sadun Aren, bir basın toplantısı yaparak gazetecilere şu demeci vermiştir: «Hükümet yıllardır yapageldiği gericilik tahriklerinin kanlı ve çirkin meyvelerini topladı. Amerikan emperyalizmine karşı direnen gerçek milliyetçi gençler ve emekçiler, Taksim Meydanı'nda kurulmuş olan alçakça ve haince bir tuzağa düşürüldüler. Bunda toplum polisi, gözü dönmüş silahlı saldırganlarla tam bir işbirliği halinde hareket etmiştir. Kanlı olaylardan hükümet her bakımdan tam ve kesin olarak sorumludur ve bunun altından hiçbir zaman kalkamayacaktır.»

TEB'in protestosu

■ Kanlı Pazar'la ilgili olarak Türk Edebiyatçılar Birliği şu bildiriyi yayınlamıştır: «16 Şubat pazar günü İstanbul şehri bütün anlamıyla silahlı bir ihtilali, yeni bir 31 Mart vakasını yaşamıştır. Bu kara ihtilalin düzenleyicileri, emperyalist Amerika ve onun Türkiye'deki kolu AP iktidarıdır. Camilerin birer milis kışlası haline getiren AP iktidarı, yıllardan beri halkı cihada, ayaklanmaya çağıran ümmetçi gazeteler, pazar günü kanlı planlarının ilk kısmını gerçekleştirmişlerdir. Bunun sonu gelecek ve Türkiye kanlı Vietnam'a döndürülecektir. Vietnam cellatları AP iktidarı eliyle bir büyük kardeş kavgası hazırlamaktadırlar. Türkiye'nin dinç güçlerini, Türkiye'nin tutsaklığını istemeyen vatandaşları, camileri sömürücü milislerin kışlaları haline getirilmiş gerçek müslümanları, Türk edebiyatçıları olarak, başlamış bulunan milli kurtuluş savaşımıza çağırır, böyle bir kara ihtilali hazırlayan, gerçekleştiren AP iktidarını gayrimeşru ilan ederiz.»

TÖS'ün protestosu

■ TÖS İstanbul Şubesi de arka arkaya iki protesto bildirisi yayınlamış, ayrıca şu önemli açıklamayı yapmıştır: «6. Filo gelmeden sayın cumhurbaşkanımıza çektiğimiz telgrafta müessif olayların meydana gelebileceğini haber vermiştik. İşte olaylar oldu. Hortlaya irtica, demokrasimizin aydınlığına kara bir damga vurdu. Tarihin en büyük vahşetlerinden biri olan Kanlı Pazar'ı yaratan, teşvik eden, yardımcı olanlardan hesap sorulmalıdır.»

Gençliğin bildirisi

■ Kanlı olaylarla ilgili olarak anti - emperyalist yürüyüşe katılan 76 gençlik örgütü ortak bir bildiri yayınlayarak saldırının ardındaki kirli oyunları Türkiye halkına açıklamış ve «Emperyalist Amerika'nın ve işbirlikçilerinin bu oyunları tarihin akışını geriye çeviremez. Şeyh Ahmet ve Derviş Vahdeti bozuntuları, yani bu ülkenin sinsi düşmanları ve onların ardındaki kahpe emperyalizm yurdumuzdan gene ve mutlaka kovulacaktır» demişlerdir.

GÖZ GÖRE

YALÇIN ÇETİN

"EY TÜRK GENÇLİĞİ !"

TÜRK KANI

DOSTLUK NİŞANI

20 şubat

ANT dâvaları

■ Amerikan Altıncı Filosu'nun bundan önceki ziyareti sırasında Vedat Demircioğlu'nun şehid edilmesi üzerine yazdığı «Faşizmin Ayak Sesleri» başlıklı yazıdan dolayı dergimiz yönetmeni Doğan Özgüden ile sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı, polise hakaret ettikleri iddiasıyla Beşinci Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmışlardır. Savcılık, toplum polisinin SS kıtalarına benzetilmesini ve Amerikan bahriyelilerin gönül eğlendirmesini sağlamakla görevlendirilmiş olduğunun belirtilmesini T.C.K.'nun 159. maddesine sokarak Özgüden ve Kabacalı hakkında 6 şar yıl hapis istemektedir. İlk duruşmada sorguları yapılan Özgüden ve Kabacalı, toplum polisinin gerçek çehresinin son olaylarla da meydana çıktığını belirtmişler ve Prof. Sahir Erman'ın verdiği bilirkişi raporunu tenkit etmişlerdir. Ayrıca, Küba Devrimi'nin 10. yıldönümü dolayısıyla verdiğimiz bir haberden dolayı sorumlu müdürümüz Alpay Kabacalı hakkında T.C.K. 141/4. maddesine göre «komünizmi övme» iddiasıyla soruşturma açılmıştır.

Gerilla Günlüğü

■ Ernesto Che Guevara'nın ANT tarafından yayınlanan Gerilla Günlüğü hakkında Vatan Gazetesi'nde yazdığı bir kitap eleştirisinden dolayı hakkında «komünizm propagandası» yaptığı iddiasıyla dâva açılan yazar U. Kökden ile Vatan Gazetesi'nde yazıyı yayınlayan Coşkun Bölükbaşıoğlu'nun duruşmalarına Ankara Ağır Ceza Mahkemesi'nde başlanmıştır. İlk duruşmada sorguları yapılan Kökden ve Bölükbaşıoğlu, birlirkişi raporunu reddederek yeni bir bilirkişi heyeti kurulmasını istemişlerdir.

21 şubat

Devrimci avı...

■ -Kanlı Pazar olaylarının halkoyunda yarattığı şiddetli tepkiye rağmen Amerikan uşağı sağcılar cüretlerini devam ettirmektedirler. Olayları tarafsız olarak yansıtan günlük gazetelere karşı şiddetli bir kampanya açan, hattâ Hürriyet Gazetesi'nin kapısına siyah bir çelenk bırakan AP Gençlik Kolları, bu defa ümmetçiler, komandolar ve komünizmle mücadele dernekleriyle işbirliği yaparak Türk Gençliği Huzur Komitesi adı altında kanunsuz bildiriler yayınlamaktadır. Son olarak «Vatandaş, işte anarşistler! Üniversiteli kardeş bu adamları iyi tanı!» başlığıyla bir bildiri yayınlayan bu sözümona huzur komitesi, devrimci gençlik liderlerinden Veysi Sarısözen, Harun Karadeniz, Çetin Uygur, Osman Saffet Arolat, Hasan Yalçın, Cevdet Açıkelli, Şevket Orhan, Mustafa Gürkan, Öcal Okay ve Deniz Gezmiş'in fotoğraflarını teşhir ederek zorbalar gurubunu bu gençlere karşı tahrik etmektedir.

Suçlular nerede?

■ Kanlı Pazar olaylarının en küçük teferruatına kadar fotoğrafları yayınlandığı halde, sağcı zorbalar bir türlü ele geçirilmemekte, yakalananlar da sudan bahanelerle serbest bırakılmaktadır. Sadece elinde bıçakla teşhis edilen AP'li belediye memuru Seyit Atmaca ve bıçaklanma sahnesine seyirci kalan polis memuru Haşim Bozkurt tutuklanmıştır. Resmi makamların bu kayıtsızlığı karşısında gençlik kuruluşları özel bir soruşturma komisyonu kurarak delillerin tesbitine başlamışlardır. Kanlı Pazar'ın failleri bugün olmasa bile ergeç ileride bir gün hesap vereceklerdir.

22 şubat

De Gaulle ve NATO

■ NATO yüzünden Türkiye'nin başına binbir türlü bela gelir, kardeş kardeşi vururken Dışişleri Bakanı Çağlayangil hâlâ çıkıp meclis kürsünde NATO'nun Türkiye için yararından söz edebilmektedir. Kraldan çok kralcı bu tutuma karşılık, Fransa Cumhurbaşkanı de Gaulle'ün Londra'da açıklanan bir teklifi, NATO'nun gereksizliğini ve sonunun yaklaştığını bir kez daha göstermiştir. De Gaulle İngiliz Hükümeti'ne gayriresmi olarak yaptığı teklifte, NATO'nun ve Ortak Pazar'ın tamamen lağvedilmesini, Amerika'nın Avrupa topraklarından son erine kadar uzaklaştırılmasını, bundan sonra Fransa, İngiltere, Batı Almanya ve İtalya arasında yeni bir işbirliği teşkilatı kurulmasını istemektedir. Teklifin İngiliz televizyonunda açıklanması İngiltere kamuoyunu allak bullak etmiş ve dergimiz bağlandığı sırada bütün Avrupa'da hararetli tartışmalara, çalkantılara yol açmış bulunmaktadır. İngiliz Başbakanı Wilson başlangıçta de Gaulle'ün teklifine karşı çıkmış olmakla beraber, İngiliz kamuoyunda büyük ilgi uyandıran bu teklifin zamanla büyük taraftar kitlesi sağlayacağı ve Amerika'nın Avrupa'da dikiş tutturamayacağı tahmin edilmektedir.

İmece'de seçim

■ İmece Yayın Kooperatifi Genel Kurulu'nun normal toplantısında yeni yönetim kurulu seçilmiştir. Ankara'da yapılan toplantıdan sonra belli olan Yeni Yönetim Kurulunda Hürrem Arman, Turan Yiğit, Nebi Dadaloğlu, Mehmet Ali Şengül ve Ali Çiçekli yer almaktadırlar.

Devrim İçin Eğitim Yürüyüşü

Türkiye Öğretmenler Sendikası'nın düzenlediği «Büyük Eğitim Yürüyüşü», Ankara'da öğretmen kitlesinin devrimci mücadele azmini doğrulayan bir atmosfer içinde yapılmıştır. Türkiye'nin dört bir yanından gelen 30 bini aşkın öğretmenin katıldığı yürüyüşte İ. Osmanoğlu'nun yaptığı bir röportajı 15. sayfamızda bulacaksınız. Yukarıda mitinge katılan öğretmenler toplu halde görülmektedir.

HAFTANIN YORUMU

DOĞAN ÖZGÜDEN

Gerçeği Bilelim !

TÜRKİYE'de halkı temsil eden bir iktidar var mıdır? Türkiye'de bir zabıta var mıdır? İstanbul'da bir vali var mıdır? Günlerden beri kendi kendime bu soruları soruyor ve ne yazık ki olumlu cevap veremiyorum. Evet Ankara'da adına iktidar denen bir topluluk vardır, ama bu anayasanın emirlerini değil, Amerikan emperyalizmi ile onun işbirlikçilerinin isteklerini yerine getirmekle yükümlü bir kanlı iktidardır. Evet Türkiye'de kasklı, kalkanlı, coplu, tabancalı bir toplum polisi vardır, ama bu vatandaşı zorbalığa karşı koruyan yasal bir örgüt değil, zorbalarla birlikte vatandaşın kanına giren bir terör çetesidir. Evet İstanbul'da kendisinden «vali» diye söz edilen bir adam vardır, ama bu Mustafa Kemal Cumhuriyeti'nin valisi değil, elli yıl önce Mustafa Kemal'e karşı emperyalistlerle işbirliği yapan Bâbıâli'nin valisi Ali Galip'tir; müslüman kardeşler teşkilatının şeref üyeliğini kabullendikten bir hafta sonra devrimci gençleri ve işçileri kendi elleriyle Derviş Vahdeti Ordusu'na teslim etmiştir. Taksim Alanı'nda tertemiz vatan çocuklarının nasıl boğazlandıklarını, hastanelerde karnı deşilmiş bir işçinin nasıl can verdiğini, insanların taş döşemeler üzerinde nasıl kan banyosu yaptıklarını ve suçluların ellerini kollarını sallayarak nasıl serbest dolaşabildiklerini gözleriyle gören bir insan için Türkiye'de iktidarın da, zabıtanın da, valinin de varlığı söz konusu olamaz artık!

SANILIYOR mu ki, bu kanlı iktidar, bu kanunsuz zabıta, bu takunyalı vali - değişse Türkiye bir anda yasalar ülkesi haline gelecek, anayasa hükümran olacaktır? Hayır! Bütün şer kuvvetlerinin başı, yıllar yılı Türkiye'de çöreklenmiş olan Amerikan emperyalizminin ta kendisidir. Bacakları kasıklarına kadar, kolları koltukaltlarına kadar kan içindeki Amerikan emperyalizmi, bir Demirel gitse bin Demirel, bir Sükan gitse onbin Sükan bulur. Toplum polisi lağvedilse ne gam? Camilerin hepsi birer karşı - devrim ocağı, elleri sopalı, belleri bıçaklı, gözleri dönmüş zorbalar karargâhı haline getirilmiştir. Tahrik mi, kışkırtma mı? Sanki kan dökenler onlar değil, gazetelerinde her gün yeni cihadlara çağrılar... Hele hele 6. Filo! Emperyalizmin zırhlıları Boğaz otellerinde şehvet âlemlerinin kirli kalıntılarını, Taksim alanında şehid kanlarını bırakarak İstanbul sularından ayrılırken, yedi hafta sonra yapacakları ikinci ziyaretin haberleri gazete manşetlerini donatmıştır. Ve bir başka aldatmaca: Amerika bundan böyle Türkiye'ye karşı daha «güler yüzlü» davranacak! Gazetelerde alkışlar, alkışlar... Hangi güler yüz? O, cellat suratına geçirilmiş bir soytarı maskesidir. Alttaki surat, aynı çirkin surattır!

TÜRKİYE'nin bağımsızlığı için savaşan sosyalistler, devrimciler bu kanlı saldırı cephesine dört formalık anayasayı kalblerine kalkan yaparak mı karşı çıkacaklar? Körpe vücutları polisin copuna, zorbanın sopasına, ümmetçinin bıçağına karşı altmışdört sayfalık el kadar kitap parçası mı koruyacak? Koruyamadı işte... Kanlı Pazar'da bütün devrimciler zorbalar güruhuna yenik düşmenin acısı içinde kan ağlıyordu. Mustafa Kemal gençliği yenik düşmeyi kendisine yediremiyordu. Ama üzülmek gereksiz. Polisin hazırladığı o mizansen içinde en mükemmel gerilla birliği dahi yenik düşerdi. Hata, bütün acı tecrübelere rağmen, idareye, polise güvenmekti... Gerçeği bilelim: Artık anayasa değil, yasalar değil, kaba kuvvet konuşuyor... İyi organize edilmiş örgütler konuşuyor... Saldırmak için değil, savunmak için kuvvet, savunmak için örgüt! Sosyalistler, devrimciler, bugüne kadar küçük hesaplarla birbirlerini yemelerinin, bölük pörçük olmanın bedelini ödediler Kanlı Pazar'da... Artık her eylem, polise, idareye güvenmeden, en az sağcı saldırganlar kadar güçlenmiş, örgütlenmiş kuvvetlerle ve mutlak bir disiplin içinde yapılmalıdır. Bunun için zaman henüz geçmemiştir. Granma devrimcilerinin Alegrio de Pio bozgunu da vardır, La Plata Zaferi de... Önemli olan bozgunla zafer arasındaki durum muhakemesini iyi yapmaktır. Şehitlerin acısı unutulmadan, yaraların sızısı dinmeden...

DEVRiM ŞEHiTLERi

ALİ TURGUT AYTAÇ
— TİP'in ikinci şehidi —

DURAN ERDOĞAN
— İşçi sınıfının şehidi —

KANLI PAZAR'DAN İKİ GÜN ÖNCEKİ MİTİNG
— Devlet himayesindeki zorbalığın hedefi: Anayasa —

ARTIK YETER BU KANLI iKTiDAR

16 ŞUBAT 1969, arkasında iki ölü *ve yüzlerce* yaralı bırakarak **«Kanlı Pazar»** adıyla Türkiye tarihine geçmiştir. Bu Kanlı Pazar olaylarından sonradır ki, toplumun **«solcular»** dışındaki güçleri de Türkiye'nin nasıl vahim komplolar karşısında bulunduğunu, kalın bir sis perdesi altında da olsa, sezmeğe başlamış, nötr tanınan yayın organları, orta yolcu bilinen partiler dahi alarm zillerine asılmağa başlamıştır.

Son Havadis, Sabah, Bugün ve Dünya gibi besleme gazetelerin dışında bütün Türkiye basınının Kanlı Pazar olaylarına *koydukları ortak teşhis* şudur: Olaylar doğrudan doğruya iktidar tarafından düzenlenmiş, sağcı zorbalarla toplum polislerine işbirliği yaptırılarak Taksim Alanı'nda kanuni bir gösteri *yürüyüşü* bastırılmış, devrimci işçilerin ve gençlerin canlarına kastedilmiştir.

Gazetelerde yayınlanan tafsilat ve fotoğraflar, çekilen filmler, elde edilen belgeler, Kanlı Pazar'ın AP iktidarının kontrolundaki toplum polisi ile sağ güçler tarafından önceden hazırlanan bir plana göre yaratıldığını inkar kabul etmez şekilde ortaya koymaktadır.

Kanlı Pazar öylesine tertipli, öylesine planlıdır ki, Taksim olaylarından iki gün önce Beyazıt Alanı'nda yapılan sağcılar mitinginde pazar günü **«komünistlerin kanını dökmek»** için açık açık çağrılar yapılmış, camilerde günlerce cihad namazları kılınmış, olaylardan bir gün önce İzmir, İstanbul, Trabzon ve Ankara'da 6. Filo'yu protesto eden gençlere saldırılmış, toplum polisi bütün bunlara tepeden verilen emirle seyirci kalmış, hattâ zorbalara yardımcı olmuştur.

Pazar günü herkesin gözü önünde Beyazıt Camii'nde Dolmabahçe Camii'nde, Fındıklı Camii'nde cihad namazları kılınmış, büyük topluluklar halinde Dolmabahçe yoluyla Taksim'e çıkılmış ve Taksim Meydanı'nda polis himayesinde taşlı, sopalı saldırı cephesi teşkil edilmiştir. 6. Filo'ya karşı kanuni gösteri yürüyüşü yapan kafile Taksim Alanı'na girer girmez *toplum polisi korteji ikiye bölerek* gençleri ve işçileri sağcı zorbaların eline teslim etmiş, cankırımına bombalarla, coplarla yardımcı olmuştur. Bunların tafsilatı ve fotoğrafları ANT'ın diğer sayfalarında yer almaktadır.

Ancak Kanlı Pazar'ı değerlendirirken, de bütün dürüstçe yorumlarına rağmen gazetelerin ve politikacıların olayları sadece bir **«sol - sağ»** kavgası ve bu kavgada iktidarın tarafgirliği meselesi olarak ele aldıkları dikkatten kaçmamıştır.

Oysa Kanlı Pazar olayları, basit bir **«sağ - sol»** çatışması değildir. Bunun ardında Wall Street'ten, Pentagon'dan, Suudi Arabistan'a ve Ankara'ya kadar uzanan büyük hesaplar vardır. Bu hesapların kaynağı, son *zamanlarda ulusal kurtuluş* hareketlerinin güçlenmesi ve sosyalist blokun bölgede ağırlığını daha fazla hissettirmesi dolayısıyla Ortadoğu'daki çıkarları adamakıllı tehlikeye düşen Birleşik Amerika emperyalizmidir.

ANT'ın önceki sayılarında sık sık belirtildiği gibi, Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'da, İsrail ve Türkiye'den başka tutunacak dalı kalmamıştır. Bu iki ülkeyi de kaybettiği takdirde Birleşik Amerika için tası tarağı toplayıp arkasında büyük çıkarlar bırakarak bu kadim medeniyetler bölgesinden çekip gitmesinden başka çıkar yol kalmayacaktır. Bunun içindir ki, Birleşik Amerika son çare olarak ikili bir oyuna başvurmuştur. Ortadoğu'da bir yandan İsrail'i devrimci Arap ül*kelerine karşı jandarma ola*rak ayakta tutarken, bir yandan da Arap dünyasını içten sarsmak için Suudi Arabistan Kralı Faysal'ın önderliğinde antisosyalist ve işbirlikçi bir cepheyi güçlendirmeğe çalışmaktadır. Bu anti - sosyalist, karşı - devrimci ve işbirlikçi cephe, merkezi Mekke'de olmak üzere Rabitat'ül Alem-il İslami (İslam Dünyası Birliği) adı altında bütün müslüman ülkelerde örgütlenmiştir. İslam Dünyası Birliği, esas itibarıyle Müslüman Kardeşler Teşkilatı'na dayanmaktadır.

Ortadoğu'da islam dininin en aşırı unsurlarıyla musa dininin aşırı unsurlarını iki elinde oynatarak aslında birbirine yüzde yüz düşman bu iki cephe ile kendi çıkarına bir denge kurmağa çalışan Birleşik Amerika, aynı oyunu Türkiye'de de oynamaktadır.

Birleşik Amerika, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'deki vurgunlarından pay verdiği komprador burjuvazi ve onun parlamentodaki temsilcileri sayesinde Türkiye'de beyliğini sürdürmüştür. Ancak 1961 A*nayasası yürürlüğe girdikten* sonra emekçi sınıfların ve devrimci güçlerin kuvvetlendiğini, sokağın memleket politikasında söz sahibi olmağa başladığını ve bir avuç kompradorun ve toprak ağasının bu kitleler kar-

Güvercin düşüverdi

O geçmişi kanlı pazar günü, Devrim İçin Hareket Tiyatrosundan arkadaşlarla Beyazıt'a gidiyorduk, mitinge. Meydanda verilecek olan Hoşt Amerika! ***adlı temsilde Vedat'ın anısına uçurulacak* güvercini tedariğe çıkmış genç göründü karşıdan. Avucunun içinde bir yavru güvercin vardı, melûl-mahzun, gömmüş gagasını göğsüne.** Yahu, **dedik,** uçacak hali yok buncağızın, ya hasta, ya yaralı... **Genç arkadaş saldı Yavruyu, bir - iki kanat çırptı garip, düştü yere. Kırıktı kanadının biri. Köşebaşındaki kahveciye emanet edip, düzüldük yola. Mitingdi, yürüyüştü; ardından Taksim'deki kıyım... Teknik Üniversite'ye gittim o gece, kantinde gençler, kiminin kolu, kiminin kafası sarılı, kapanmışlar masalara, yıkıktılar, virandılar... O yavru güvercin düştü aklıma... Onlar da barış için, esenlikler için, güle oynaya, türkülerle yollara koyulmuşken, bir hoyratın, gö*zü - kanlının* tuzağına düşmüşlerdi. Yürüyüş boyunca bir bayram havası içindeydik, günlük güneşlikti. Yanıma iki çocuk düştüydü, büyüğü önüçünde ya var, ya yoktu.** Sırayı sıklaştıralım, **dedim, tuttum elinden; yumuşacık sıcacıktı eli. Kimbilir neler geldi başlarına Taksim'de!.. Gencecik kızlar vardı aramızda, sevgililerinin kolunda yürür *gibi, cıvıl - cıvıl,*** Bağımsızlık ***dâvasının*** **ardında yürüyorlardı. Ya o Aytaç gibi, çoluğu çocuğuyla sinemadan,** eğlentiden **dönerken, o kığıştının içine rastgele düşenler!.. Başından, omzundan yaralı, 20 yaşında, Gazetecilik Enstitüsünde öğrenci, Terzioğlu anlatıyor:** Taksim gezisinde arkadaşlarla dolaşıyorduk. Sakallı, cüppeli adamlar çevirdi... (Parolanız ne?) diye sordular (Gezmek,) diyince, (Sizi Komünistler) diye vurmağa başladılar, **diyor. Gerçekten de, o gün sopadan geçirilen, bıçaklanan, coplanan, kurşunlanan yurttaşlardan çoğunun parolası,** gezmek'ti kış ortasındaki güneşin tadını çıkarmaktı. **Ama onlar da anladılar ki artık, Amerika'nın kara koncolosu sularımızı, günümüzü, yüreğimizi kararttığı sürece, güneşin tadını çıkarmak, insanca yaşamak nasip değil** bize!... **Çünkü 6 ıncı Filoyu kıble edip Dolmabahçe' kıyısında sözde namaz kıldıktan sonra, Taksim meydanını yeni bir Kerbelâ'ya çeviren yezitler, Tarabya Oteli'nde oturak âlemleriyle kurtlarını döken Amerikan tâifesinin döküp saçtığı kurtlardan başka bir şey değildi... Ve o kutları toplumdan devşi*rilme vergilerle alınmış coplar, kalkan*lar ve sis bombalarıyla arkalayan, onlarla sarmaş - dolaş yürüyen toplum polisi, bu toplumun baş belâsı olan Amerika'nın muhafızı, bir** antî - toplum **polisiydi. Ve o Amerikalının uçkurunu ve ona bağlı üç - beş kompıradorun mal güvenliğini sağlama bağlamak için, yurttaş can güvenliği bırakmamacasına karanlık tertiplere girişerek Anayasa'yı çiğneyen, anasını tanımazlıktan gelen ve softa takımını Cumhuriyet çocuklarının üstüne saldırtarak Ata'sını yadsıyıp ortada nesepsiz kalan iktidar gayrı - meşru değildi de, neydi ki!..**

Anlamıyanlar da anladık artık, barış güzel şey, güvercin iyi hayvan, hoş hayvan, ama Amerikan kartalına karşı güvercinlik, pasifikasyon **uzmanlarına karşı** pasifistlik **sökmüyor. Barış ne bir zeytin dalı, ne de güvercinin ağzında... Neyliyelim ki, günümüzde barış topun ağzında!..**

Can YÜCEL

DEMİREL

SÜKAN

POYRAZ

şısında ayakta duramayacağını gören Birleşik Amerika bu defa sokakta denge sağlamak için Türkiye'de de islamı politize etme oyununa girmiş ve ANT'ın 64. sayısında belgesel olarak açıklandığı gibi Müslüman Kardeşler Teşkilatı'nı Türkiye'ye de sokmuştur.

Müslüman Kardeşler Teşkilatı'nın Türkiye'deki beyni olan İlim Yayma Cemiyetleri ümmetçi işadamlarının desteğiyle hızla örgütlenmiş, vurucu kuvvetler yetiştirmek üzere kurulan imam hatip okullarının ve kuran kurslarının sayısı hızla artırılmış, Mehmet Turgut, Faruk Sükan, Sadettin Bilgiç gibi müslüman kardeşler, Demirel gibi bir mason biraderle işbirliğini sineye çekerek iktidarın kilit noktalarına yerleşmiş. Bugün, Bâbıâlide Sabah ve İttihad gibi ümmetçi gazetelerle propaganda kampanyasına hız verilmiş, camiler birer kışla haline getirilmiştir.

ANT'ın orta sayfalarında görüleceği gibi, iki yıldan beri camilerde ve ümmetçi gazetelerde **«komünistlere karşı cihad»**, **«İkinci Endonezya»** temaları sistemli şekilde işlenmiş, ordu korkusunu kalblerden silmek için de Genelkurmay Başkanı Orgeneral Cemal Tural devamlı olarak ümmetçilerin safında gösterilmiştir. Kronik bir sol düşmanı olan Tural da, davranışlarıyla ve demeçleriyle bu intibaı kuvvetlendirmiştir.

Amerika'nın mutemed adamı Demirel'in geçen yıl silahlı halk kuvvetlerinden söz etmesi, İçişleri Bakanı Sükan'ın sağ'ı istedikleri zaman kontrol altına alabileceklerini söylemesi boşuna değildir.

Artık anti - emperyalist, sosyalist ve devrimci güçleri sindirebilecek bir irtica ordusu iktidarın da yardımıyla hazırlanmıştır. Amerikaya da, bundan böyle sokaktan korkmaması gerektiği teminatı verilmiştir.

6. Filo'nun son ziyareti ise, Türkiye'nin anti - emperyalist, sosyalist ve devrimci güçlerine ağır bir darbe indirmek için önceden hesaplanmış, planlanmıştır. Daha önce CIA ajanı Komer'in tahrikçi ziyaretleriyle devrimci gençler sokağa dökülmüş, hemen ardından 6. Filo ziyaretiyle gerginliğin had noktasına ulaştırılması düşünülmüştür. Gençlerin 6. Filo'ya karşı protesto gösterilerinde bulunacaklarını tahmin etmek için kâhin olmağa lüzum yoktur. Gençler protesto gösterilerine girişecekler, bunun üzerine devamlı kışırtıcı yayınlarla, cihad namazlarıyla beyni yıkanmış ümmetçi kitleler, **«halkın tepkisi»** paravanası altında devrimci gençlere saldırtılacaktır. Kan gövdeyi götürecek, ondan sonra da memlekette anayasa nizamını koruma gerekçesiyle aslında anti - emperyalist ve sosyalist hareketleri tamamen ezmek, Amerikan emperyalizminin ve işbirlikçilerinin çıkarlarını garanti altına almak için bir terör kanunu meclise sevkedilecektir.

Bu kirli oyunun provaları önce İzmir'de, Trabzon'da, Ankara'da yapılmış, kesin darbe İstanbul'da indirilmiştir.

İstanbul Valisi eliyle oynanan oyun o kadar ortadadır ki, Vefa Poyraz'ın bu kanlı olaylardan bir hafta önce, lâik bir devletin valisi olduğu halde, Müslüman Kardeşler'in Türkiye'deki örgütü İlim Yayma Cemiyeti'nin şeref üyeliğini kabul ettiğini ve bunun gazetelerde ilan edildiğini yazmak oyunu anlamak için yetecektir.

Hürriyet'in kulağı delik muhabiri Cüneyd Arcayürek, kanlı olaylar Ankara'ya intikal eder etmez bazı hükümet üyelerinin **«Ölenler bizden mi, soldan mı?»** diye sorduklarını yazarak işbirliğini açıkça ortaya koymuştur.

Olaylardan sonra nötr gazeteler dahi kabinenin, hiç değilse bazı bakanların istifasını isterken Sükan büyük bir şımarıklıkla **«Üç buçuk yıldır istifamı istiyorlar»** deyip geçmiş, Demirel de hiçbir bakanın istifa etmeyeceğini söyleyerek devrimcilere meydan okumağa devam etmiştir: **«İş yumruğa dökülürse kimin kuvvetli çıkacağı belli olmaz!»** Baştakiler böyle konuşunca İstanbul Valisi de yüzü kızarmadan gazetecilerin karşısına çıkarak **«Tedbir alınmamış olsaydı çok daha kanlı olaylar meydana gelebilirdi»** diyebilmiştir.

Ancak Tural ne kadar ümmetçilerin safında görünürse görünsün, ordunun bu vahşiyane saldırıya tepki göstereceği muhakkaktır. Nitekim öyle de olmuştur. Olayları bir topçu uçağıyla izletip geniş istihbarat alan yüksek komutanlar Demirel'den de bilgi istemişlerdir. Demirel, olayların tamamen solcuların kışkırtmalarının sonucu olduğunu ileri sürerek Terör Kanunu'nun bir an önce çıkartılmasından başka çare kalmadığına komutanları ikna etmeğe çalışmıştır.

Ama mızrağı çuvala sokmak da mümkün değildir. İşlenen suç ortadadır. Bir kısım komutanlar bu izah şeklini kabul etseler dahi, devrimci halk ordusunun büyük gövdesi Amerika'nın çıkarlarını korumak için bir Derviş Vahdeti ordusu yaratıldığının, 6. Filo ziyaretlerinin karanlık hesaplara dayandığının farkındadır.

Halkoyununun ve basının büyük tepkisi de pişmiş aşa su katmıştır.

Bunun farkına varıldığı içindir ki, olaylardan bir kaç gün sonra oyunun yeni bir perdesi sahneye konulmuş ve Amerikan gazeteleri vasıtasıyla **«Türkiye'deki devrimci güçlere karşı daha anlayışlı bir politika!»** edebiyatı başlamıştır. Ne yazık ki sağduyu sahibi bir çok kimse de, meselenin derinine inemedikleri için, bu oyuna gelmişler ve Türk - Amerikan ilişkilerinde reformdan söz etmeğe başlamışlardır. Sanki mesele, Washington Post'un yazdığı gibi, **«pek çok Amerikalının Türkleri kendisini besleyen eli ısıran köpek gibi görmesi»** anlayışını değiştirmekten ibarettir.

Ve sanki bu anlayış değiştirilirse, Türk - Amerikan ilişkileri eskisi gibi dostane bir şekilde sürüp gidecektir! Bu sayede solcular protesto gösterileri için sokaklara dökülmeyecek, sağcılar da onların üzerine saldırmayacak, tatsız olaylar olmayacaktır...

Hayır, bu aşağılık bir Bizans entrikasıdır.

Mesele anlayış değişikliği değil, tamamen sömürü esasına dayandığı sabit olan NATO'lu, ikili anlaşmalı, montaj sanayili Türk - Amerikan bağlarının kökünden yıkılması ve Türkiye'nin her bakımdan bağımsız bir ülke haline getirilmesidir.

Camiler kışla oldu

Yaşar Kemal

CAMİLER AP'nin ve sömürücü Amerikanın birer milis kışlası haline getirildi. Halka orada kıyam telkinleri yapıldı. Orada ölüm talimleri yaptırıldı. AP'ye ve Amerika'ya muhalif, Türkiyenin bağımsızlığını isteyen vatandaşlara orada komünist, orada kâfir dendi. Bu, binlerce camide, binlerce vaiz tarafından her gün yapıldı. Bugün artık camiler birer tapınaktan daha çok, birer sömürücü kışlasıdır. Cami - kışlaların insanları öylesine şartlandırılmış, öylesine Amerikan kölesi haline getirilmiştir ki, sözüm ona müslümanlar, çember sakallılar Boğazdaki Amerikan filosu'na karşı Fındıklı ve Dolmabahçe camilerinde namaz kılmışlardır. Amerikan filosu sanki ırz düşmanı değil de, sanki İstanbul şehrinde şehevi arzularını tatmine çıkmıyorlar da, sanki İstanbul şehrini bir şehvet pazarı sayarak gelmiyorlar da, islamı kurtarmağa geliyorlar... İşte bunun için de bu islam kurtarıcılarının karşısında bizim sözümona müslümanlarımız namaz kılıyorlar. Hayır, bunlarla gerçek müslümanları, islam dininin müminlerini karıştırmamak gerek. Gerçek müslümanlar, bu sömürücü Amerikan gavurunun uşaklarına, müslüman dininin kutsallığını sömüren gözü dönmüş kardeş katillerine bizlerden daha çok öfkeleniyorlar. Çünkü bunlar vatandaşları müslüman dinininden soğutan, müslümanlığı çürüten, yiyen, bitiren kişilerdir. Gerçek müslümanlar böyle düşünüyorlar.

Bunlar AP'nin camilerde yetiştirilmiş, sayıları belli milisleridir. Hepsinin adı da poliste vardır. Bunlar AP'den ve Amerika'dan para alırlar. Bunlar İzmir'de, Adapazarı'nda, Ankara'da, İstanbul'da, nerede bir olay çıkartılacaksa, oraya hemen ulaştırılırlar. 16 Şubat 1969 pazar günü Taksim gezisindeki silahlandırılmış ihtilal kıtası bunlardır. Konya'yı altına üstüne getirenler bunlardı. Bursa'da İşçi Partilileri öldürmeğe kalkanlar, Akhisar'da Mehmet Ali Aybar'ı linç etmeğe gelenler bunlardı... Bunlar AP'nin seyyar kara ihtilal kıtasıdır. AP böyle olaylar için yetiştirilmiş bu milislerini kasaba kasaba, şehir şehir taşır. Taksim meydanında o gün yakın illerden gelmiş beli tabancalı, eli makinalı tabancalı, tam teçhizat bu milisleri gördüm. Bu milisler yakın illerden toplatılmıştı. Bu bir gerçektir.

Konya olayları bir kara ihtilal denemesiydi. Taksim olayı tam bir ihtilaldi. Sonuna kadar gitmeğe niçin cesaret edemedi Sükan, bunu da bir gün tarih aydınlatacaktır.

Amerikan Morisson firmasının Türkiye mümessili Süleyman Demirel, Türk ordusuna karşı kurulacak «200.000» kişilik milis ordusu tehdidini savururken biz ona inanmamıştık. Güçlü, büyük bir geleneği olan Türk Ordusuna karşı nasıl bir «Milis Ordusu» çıkaracaktı Süleyman Demirel? Fakat, onun camileri birer kışla haline getireceği, arkasındaki dünya hınzırı Amerika'nın ona dersler vereceği hiç aklımıza gelmemişti. 16 Şubat 1969 Pazar günkü kıyamdan önce AP'nin cami - kışlalarından yetişmiş milisleri, Müslüman İstanbulu, müslüman kızlarının şehvet pazarı yapmağa gelmiş Amerikan gemilerine karşı namaz kılarlarken her şey anlaşılmalıydı.

Gazeteler sorunu yanlış koyuyorlar. Kışkırtılmış müslümanların sanıyorlar bu hareketi. Hayır, bu hesaplı tertipli AP iktidarı milislerinin, hem de yıllardan bu yana yetiştirilmiş milislerinin yarıda kalmış bir ihtilal hareketidir. Hem de Türk ordusuna karşı yetiştirilmiş. Bu bir 31 Mart'tır.

Yıllardan bu yana AP iktidarı kışla yaptığı camilerde bir kanlı ihtilali gerçekleştirecek milisler hazırlıyor. Amerikanın telkinleriyle. Komprador burjuvasının başka türlü yaşama şansı yok Türkiye'de. Bunu biliyor. Bu tertipli, örgütlü AP iktidarının ihtilal hareketidir. Açın AP iktidarının sözcüsü Son Havadis'i... Cami - Kışlaları nasıl ayaklanmağa çağırdığını okuyacaksınız. Hem de bir kere, iki kere değil... Açın Bugün gazetesini, açın Sabah'ı... Bizim basın da devekuşuluk yapıyor. Uzun bir zaman değil, bir iki yıl içinde AP iktidarının cami - kışlalardan yetişmiş milisleri ayaklanacaklardır. Türkiyede kan gövdeyi götürecek, bu hareket de Türk milletinin sonu olacaktır. Yarı yozlaştırılmış, Avrupa sömürgecilerinin burnunun dibinde yüz yıllardan bu yana yozlaştırılmış bir yönetici bölüğe sahip Türk milleti kolay kolay kendini toparlayamaz. Gerçeği olduğu gibi görmeliyiz: Türk ordusuna karşı hazırlanmış bir milis ordusu artık var. AP iktidarının başı bunu yıllar önce söyledi ve gerçekleştirdi.

AP iktidarı bu cesareti ve gücü nereden aldı? Zonguldak'ta işçileri kurşunlattı, yanına kaldı. Sükan Türkiye Büyük Millet Meclisini bastı, yanına kaldı. Sükan'ın polisleri Teknik Üniversite'yi bastı, gençlerimizi kan uykularında copladı, öldürdü, yanına kaldı. Öğretmen kıydı, yanına kaldı. Danıştay kararlarını çiğnedi, yanına kaldı. Konya olaylarını çıkarttı, yanına kaldı. İzmirde cami bombalattı, yanına kaldı. Devlet içinde bir ihtilal çetesi gibi çalıştı, bütün Türkiye'nin gözleri önünde, yanına kaldı. Madenleri sattı, yeraltı yerüstü servetlerimizi haraç mezat sattı, yanına kaldı. Montaj sanayii, yanına kaldı. Türkiye'yi inek gibi sömrücülere sağdırdı, yanına kaldı. Camiler bir kanlı ihtilal, katliam hazırlığının alanları oldu, yanına kaldı. Şimdi de camiler milis kışlası yapıldı, yanına kaldı. Artık Türkiye'de kimsenin canına, malına güveni yok.

Artık yukarda saydığım işlerinden dolayı AP iktidarı bir ihtilal çetesi gibi çalışıyor. Meşruiyetini haliyle yetirmiştir. Devlet içinde ayrı bir devlet, bir ihtilal cuntası kurarak iktidar olmaktan çıkmıştır. Anayasayı topyekun çiğnemiştir. Derhal Yüce Divan'ın kurulması, AP sorumlularının yargılanması gerek. Yoksa çok geç olacak ve Türk milletinin sonu gelecek.

SALDIRININ ÖYKÜSÜ

ÇOBANOĞLU

Tarihler kıyım diye yazar,
tümden öldürseler de...

«Gidecekler! Geldikleri gibi değil, daha kötü gidecekler.»
«Ya istiklal, ya ölüm!»
«Tanklarıyla, toplarıyla gelseler dahi...»
«Bize Amerika, selam duracak...»

GÖK dupduru. Kıpırtısız göğermede tüm. Bir kıyım hele, bulut yok havada. Güneş, yaldır yaldır. Camlarında yansıyor yapıların. Yapıların diplerini, koyu gölgeler bürümüş.

Ortalıkta bahar yeli var. «Şubat ayı, kış yelini kovmuş» gibi. Mor dağlardan menekşe, çiğdem... kokuları gelmede burcu burcu. Sarımsı balarıları uça gelmiş de, ballanmada. Bir hazlı, bir nazlı onaltı şubat günü bin dokuz yüz altmış dokuz'un.

....

Taksim Alanı'na tembihlenmiş, silahlanmış kişiler kümelenip yuvalanmışlardı. Ak sarıklı, ak sakallı, bereli, top - karasakıllı, aslında ne oldukları belirsiz kişiler saf tutmuşlardı. Namaz üstüne namaz kılıyorlardı. Kinler, bilenmekteydi sürekli. Taşıtlar, uçları çivili - özel olarak hazırlanmış - sopalar, taşlar, cam kırıkları taşıyordu boyuna. Neden, niçin toplandıklarını bilmiyen yabanıl kişiler, sürekli hareket halinde tutuluyordu birilerince. Kışkırtma, son durumunu alıyordu:

«Allahını, dinini, Muhammedini seven herkes, pazar günü Taksim'e gelsin,» çağrısına uyan herkesin içinde hep vurmak, öldürmek, cennete gitmek isteği vardı. «Bir kaçını öldüren, sorgusuz sualsiz cennete gidecek» diye, sürekli öğütler verilmekteydi. Cennete gitmeyi kim istemezdi, hazır fırsat varken elde. Bir kaçının değil, yüz bilmem kaçının adı mı olurdu?

Tüm bunlardan habersiz bir insan seli, Amerika'ya karşı direnmek için Taksim'e doğru yavaş yavaş akmaktaydı. Yasal bir yürüyüş, erimine ermek üzeriydi...

Taksim Alanı, «Toplum Polisi» denilen, özel çerilerle doluydu. Başlarında ak tolgaları, bellerinde ak kemerleri vardı. Ak kemerlerinde, tabancaları asılıydı. Tümünün elinde, kara kara coplar vardı. Bombalı bölükler, ayrı ayrı sıra tutmuşlardı. Arkaları cennetliklere, tanrının sevgili kullarına dönüktü çerilerin. «Onlara bir kemlik gelmesin» diye, kuşkuluydular. Kurulmuş yay gibi beklemekteydiler onları. Dizi dizi, ağ gibi. Çeri başları, ellerinde telsizleri, kolaçan ediyorlardı yöreyi. Sırıtıyorlardı da alaylı alaylı.

Gümüşsuyu'nda, haykırışların en güzeli vardı. Kükremelerin en biçimlisi oluyordu Gümüşsuyu'nda: «Kahrolsun Emperyalizm, Defolsun Altıncı Filo!»

Sesler, sürekli yükselmekteydi, *sürekli* yaklaşmaktaydı. Taksim'de çıt yoktu. Herkes, adamı beklemekteydi saldırmanın. Herkesin eli silahındaydı. Herkes, daha sıkı tutuyordu silahını. Gözler dönüktü. Duygular canavarlaşmıştı. Gelenlere sövüyorlardı hep bir ağızdan.

16 Şubat pazar günü İstanbul'un Taksim Alanı'nda kan gövdeyi götürüyordu. Emperyalizme karşı savaş açan işçilere ve gençlere, beyinleri cihad namazlarıyla yıkanmış zorbalar vuruyordu, polis vuruyordu. Kardeş kardeşi vuruyordu... Bu, ikinci bir 31 Mart'tı... Bir karşı ihtilaldi...

Alkışlar, sevgiler...

Selin ucu, onurlu girdi Taksim Alanına. Coşkular, kükreyişler daha bir güçlü!

Hiçbir şeyden haberleri yoktu. Yürüyorlardı. Taksim Alanı'na girmişlerdi. Önü, iki araç — Toplum Polisi bindirilmiş — çekiyordu. Arkayı, yine iki araç - Toplum Polisi yüklü - toplayıp geliyordu.

Göğüslerinde bellikleri vardı onların. Din - imân yoluna koymuşlardı başlarını. *Ölürlerse* şehit, kalırlarsa gazi olacaklardı. «Dinsizlere ölüm» diye, ant içmişlerdi. Namaz kılıp, tanrıya yakarmışlardı. Bir bölük, namazı bitirmemişti daha. Önden, elli sopalı birisi koptu. Çerileri göğüsleyip geçti. Arkasından, sökün etti ötekiler: «Allah allah... Solculara ölüm... *Acımayın, vurun ha vurun...*»

Onlar, neye uğradıklarını bilemediler ilkin. Çeriler de vuruyorlardı onlarla birlikte. Çokum çokum oluyordu düşenlerin üstüne çeriler. Kendi içlerinden kamalı, satırlı, keserli, şişli adamlar çıktı bir sürü. Göğüslerine bellikler takmışlardı birden. Bu onları, daha bir ayrı *şaşırtmıştı.*

Çeriler, dalgın gözüküyorlardı yapmacıktan. Bir boğuşma, bir kaynaşma aldı yürüdü birden. Kimileri vuruyordu. Kimileri kaçıyordu. Kimileri savunuyordu. Kimileri yere yıkılıyordu kanlar içinde. Bir savaş alanına dönmüştü ortalık. Taşlar, sopalar, keserler, satırlar, şişler, cam kırıkları dönüyordu havada. Yabanıl sesler... Kıvranmalar, vurmalar, düşmeler...

Yandan çıkmalı, içten çıkmalı sustalılar ışıl ışıldı. Kınlı, kınsız kamalar, palalar, saldırmalar yalbırdıyordu kısa süreli havada.

Kurşunlar, sürekli sıkılıyordu. Taşlar, yağmur gibi yağıyordu. Kadın, kız, çoluk - çocuk eziliyor, sürükleniyordu. Kan kan oluveriyordu her bir yerler.

Gözleri kızarmış kişiler, kanı görünce daha çok azıp - kuduruyorlardı. Sağa - sola, dek gele koşup, dek gele vuruyorlardı. O iki büklüm kocalar hele birer yiğit kesilmişlerdi alanda. Uluyorlardı ha bire. «Vurun» diyorlardı. «Allahını, dinini seven vursun. Aman vermeyin.»

Bazıları da dökülen kağıtları, yazıları, resimleri toplayıp yakıyorlardı. Taksim Alanı, yangınlaşıveriyordu birden. Kara dumanlar tütüyordu yapıların üstünde.

Bir şakırtı, bir patırtı, bir kaçışma, bir saldırışma... Sürekli böyle oldu. Kıyasıya... Kıyarcasına elleri kanlı. Ölmeler, öldürmeler... Her yan, al kan... Yatanlara, sürüklenenlere, ezilenlere kim bakar. Can çekişenlere bıçak sokuluyordu, ölenlere sopa vuruluyordu. Özel çeriler, yan yan bakışıyorlardı. Kanlı bir tertibin, gaddarcasına uygulanması gibi bir şeydi bu. Acımasız bir kıyım: Başlar, çökü çökü veriyordu birkaç vuruşta. Ucu çivili sopalar, keserler, insan tenlerini deli deliveriyorlardı bir anda. *Tüm al kana yunmuştu yüzler.* Eller, göğüsler kızıl kızıl...

Sürekli saldırıyorlardı sokaklarda. Çeriler, onları kümeleştiriyorlardı. Onlar azgın, kurdurgun, canavarcasına...

Duvar diplerinde ölüler vardı. Sokaklarda, yaralılar sızlanıyorlardı. Titreşmeler, çırpınmalar. *Toprağı avuçluyorlardı* acıdan. Ölüler, yaralılar sürüklenerek götürülüyordu araçlara. Yaralılar, tutuklanıyorlardı çoğu kez. Can kurtaran araçları, yaralı topluyorlardı boyuna. Gazeteciler, en gerçek fotoğrafları çekiyorlardı. Gazetecilerin de yaralıydı çoğu.

Hiç tanımadıkları kişilere, hiç bir *kişisel bağları* bulunmayan kişiler büyük bir kinle saldırıyorlardı. Kırk yıllık düşmandan öç alırcasına. Saldırı, bitmiyordu bir türlü. Kadınları, kızları, delikanlıları, çocukları, kocaları sürüklüyorlardı sokaklarda. Sokaklar, korkuluydu. Camlar dökülüyordu araçlardan, yapılardan. Saldırı, Teknik Üniversite'ye doğru kayıyordu. Çeriler, Teknik Üniversite'yi çevrelemişlerdi.

Kan. Her yer kandı. Gölek gölek, çizgi çizgi, oluk oluk kan. Soluksuz, yarı soluklu kişilerin benizleri, uçuk uçuktu. Amanın...

Hiç bir şey yapmıyan, hiç bir şey yapmak istemiyen çeriler, yine dizi diziydiler. Ellerine geçirdiklerini copluyorlardı. Hepisi vuruyordu ama.

Sis bombaları, ses bombaları, öteki bombalar... Bıçaklar, sopalar, tabancalar... Gözlerden, şapır şapır yaş dökülüyordu. Kimsenin us'u başında değildi orada. Kalıntılar, öbek öbekti. Yollarda ayakkabı, ceket, başörtüsü, türlü giyit yırtıkları dolu.

Mehmetçikler geliyor. Yığın yığın, tabur tabur. Sevimlice bakıyorlar, yiğitçe duruyorlardı Mehmetçikler. Taksim alanı, yan sokaklar, tüm Mehmetçikle dolu. «Yasak hemşerim» diyorlardı Mehmetçikler.

«Nurlu ufukların» altında, mor dağlar sisleniyordu. Mor dağların eteği, sümbül biteğiydi. Kara toprak, yavaştan buğulanmaktaydı. Ak ışıkları, yutuveriyordu karanlık...

İlkten iki ölü, yüzlerce yaralı olduğu duyuldu. Arkasından, nurlu ufukların ötelerine gömülenlerin anıları...

Kanlı Pazar'ı yaşayan bir öğretmen konuşuyor

Ben, Hasan Arabacı. Öğretmenim. Olaylar sırasında Taksim meydanında gördüklerim ve duyduklarım:

1 — Polisler yaralılara bile cop vurdular.

2 — Saldırganlarla yer yer birlikte hareket ettiler, saldırganlar sopa, bıçak, muşta ve demirle halkı dövdükleri sırada dövülenleri copladılar.

3 — *Taksim Belediye Gazinosunun balkonunda* sekiz saldırgan bir çocuğu özel sopalarla dövdükleri sırada bunu gören polisler müdahale etmediler.

4 — Gericiler, otobüs durakları üzerinde yaptıkları konuşmaları polis megafonuyla yaptılar.

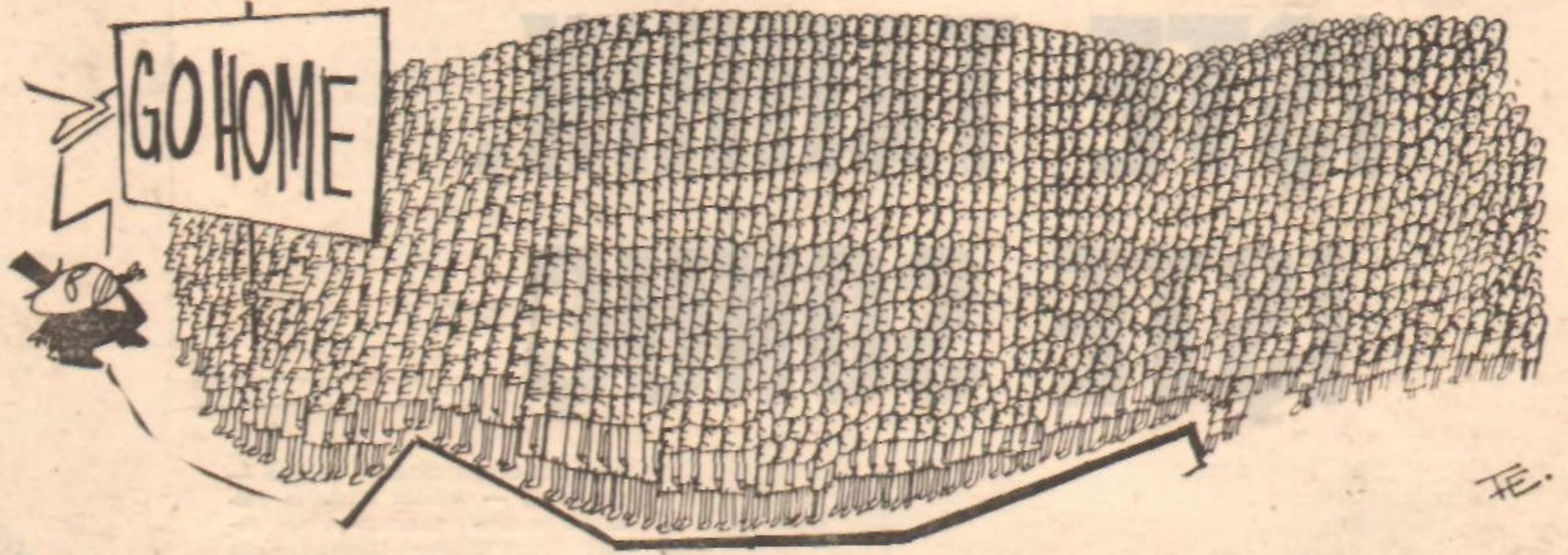
5 — Bir inzibat eri gericilerin sırtlarına almalarına karşı «katiller yaptıklarınızı görmüyor musunuz?» dedi.

6 — Yine polisin saldırganlara nasıl vurmaları gerektiğini söylediğini duydum: «Tekme ile vurun. Bacaklarına, karınlarına vurun.» Savaşta emir veren kumandan gibiydiler.

7 — Polis, elindeki yaralılara saldıran gericilerin saldırmasına bile göz yumdu.

8 — Göbeğine kadar sakallı saldırgan bir adam Alman konsolosluğu civarında elinde yiyecek fileli bir kadına saldırdı. Elindeki büyük sopa ile vurdu ve küfürler savurdu.

Benim gibi birçok kimse bu olaylara tanık oldular.

Anayasaya ve halka karşı cihad

Çetin ÖZEK

YURDUMUZ üzerinde oynanan oyunlar belirlendikçe, yığınlar bu oyunların bilincine vardıkça, demokratik burjuva özgürlükleri halkın uyanıp, gerçeklere eğilmesi olanaklarını genişlettikçe, belirli çevrelerin tedirginlikleri de artıyor. Bu nedenledir ki, daha koalisyon hükümetleri döneminden bu yana bir **«düzeni korumak»**, **«aşırı akımları engellemek**, **«hürriyetleri korumak»** sözü, iktidarlar tarafından söylenir durur. 1967 yılında düzenin tam ve kesin, karanlık ve kapalı bir sisteme dönüştürülmesi için hükümet bir tasarı hazırlatmıştı. Hükümetin, hazırlattığı bu tasarı daha yasama organına verilmeden basında **açıklanınca** (1), **hükümet** beklemediği bir tepki ile karşılaştı. Bütün devrimci güçlerin hürriyetleri tümden boğacak bu tasarı karşısındaki kesin çizgili beklenmeyen işbirliği ve ortak tepkisi, tasarının kanunlaşmasını engelledi; hattâ hükümet böyle bir tasarı olduğunu inkâr etmek durumunda kaldı. Hemen hemen iki yıl bekledikten sonra bugün aynı tasarının kanunlaştırılmak üzere yasama organına verildiğini görüyoruz. İki yıl içinde gerçekleşen bir takım olaylar gözden geçirilecek olursa, böyle bir kanunun çıkartılmasını kendi çıkar düzenleri için zorunlu görenlerin, aradaki müddeti boş geçirmediklerini anlarız.

Gerçekten, iki yıldır, toplumda başgösteren ve geniş ölçüde iktidarca da tahrik edilen olaylar gide gide **«Kanlı Pazar»**a varmıştır. İktidara yakın çevreler, sık sık, **«komünist ihtilali»** masalları uydurmuşlardır. Halk, belirli çevrelerce yaratılan **«öcü»**lere karşı savaşa, kan dökmeğe çağrılmıştır. Endonezya'daki **«insan avı»**, ideal bir model, erişilmesi gereken bir amaç şeklinde halka telkin edilmiş, devrimci güçler devamlı bir tehdit altında tutulmuştur. Bu tahrik ve telkinler zehirli meyvasını belirli bir ölçü içinde 16 Şubat 1969 pazar günü Taksim Meydanı'nda vermiştir. Bütün bu fiili baskı ve kandökümü, 1967 yılında yapılamayanı, 1969 yılında yapabilmek için girişilmiş tertiplerdir. Gerçekte belirli sınıf düzeninin yarattığı çıkar sisteminin dışında kalan ve **«Kanlı Pazar»** günü çarpışan iki taraftaki halk da, siyasi iktidarın ve dayandığı egemen sınıfın fiili tutumunu hukukileştirmek için faşist bir kanunu gerçekleştirmesine zemin hazırlaması için kullanılmıştır. Toplum polisinin **«Kanlı Pazar»** günü devrimci güçlere sistemli saldırısı ve bu konuda devrimcilere saldıran halk kesimiyle ortak bir plan içinde yer alışı, başka bir şekilde yorumlanamaz. Düzenin, hukuk planında da kalsa, biçimsel de olsa hürriyetçi niteliğini ve bu niteliğin sağladığı bilinçlenmeyi engellemek için **«düzeni koruma»** kanununu çıkarttırmak isteyenler, bu kanuna karşı tepkiyi azaltmak, böyle bir kanuna gereklilik bulunduğu fikrini yaymak, toplumda tedirginlik yaratarak kamuoyunun desteğini kazanmak için bu tür tedbirlere girişmişlerdir. Düzeni faşistleştirmek için bu tür tedbirlere başvurma taktiği yeni de değildir, Mussolini ve Hitler bunun çok örneğini vermiştir. **«Antikomünizm, komünizmle savaş»** sloganı ve bunun için kandökümü, günümüzde de **«faşizme giden yolların»** klasik metodu olarak görülmektedir.

YASAMA organına verilen **«düzenin korunması»** kanun tasarısının hükümleri üzerinde uzun boylu duracak değiliz. Sadece şunu belirtmek gerekir ki, tasarı, unsurları belli olmayan, kullandığı terimleri elastiki ve sonuçta her tür düşüncenin cezalandırılmasına imkan verecek niteliktedir. Sınıf, düzen, burjuva, komprador, emperyalizm v.s. kelimelerini kullanmak, Abdülhamit döneminde **«yıldız»** kelimesini ağza almak kadar tehlikeli bir duruma girmektedir. Tasarı, düşünce, öğrenme, bilim özgürlüklerini yok ederken, artık hukuk ve hukukçuluk da ölmektedir. Bir hukukçu olarak, bu kanunun gerçekleşmesinden sonra neyin suç olup, neyin suç olmadığını tesbit edebilmek imkânı dahi kalmamaktadır. Anayasanın, hukuk prensiplerinin, özgürlüklerin bu denli **«ırzına geçilirken»**, kanun tekbir amacı gütmektedir, **«egemen sınıfların çıkarlarını ve soygunlarını sürdürme hürriyetlerini»** garantilemek.

HAZIRLANAN kanun tasarısı, bu tür hazırlıkların hepsinde olduğu gibi, **«sınıf mücadelesini engelleyerek hürriyet ve düzeni korumak»** şeklindeki temel görüşe dayanmaktadır. **«Düzeni ve hürriyeti»** korumak iddiası büyük bir aldatmacadan öteye gitmemektedir. Çünkü, düzen sadece belirli bir sınıfın çıkarlarından yana işlemekte, hürriyet ise bu sınıfın çıkarlarını sürdürme imkanlarını elinde bulundurması anlamına gelmektedir. Mevcut düzenin korunması için kanun hazırlanınca, gerçek korunan nesnenin, halen egemen bulunan sınıfların çıkar, sömürü, emperyalizmle işbirliği sistemi olduğu ortaya çıkmaktadır. Gerçekten devlet, toplumun sınıflara bölünerek, bir sınıfın diğer sınıfları istismar etmesiyle ortaya çıkmıştır. İstismarı gerçekleştiren bu sınıf, devleti kendi sınıfsal egemenliği için araç olarak görmektedir ve devletin düzeni bu sınıfın çıkarlarına uygun olarak sistemleştirilmektedir. Egemen olan sınıfın kendinin inanç ve çıkarlarına uygun düzeni kurduğunu söylediğimiz zaman siyasi iktidarın da bu egemen sınıfın elinde bulunduğunu belirtmiş oluyoruz. Bu açıdandır ki, **«düzeni korumak»** yaygarası ardında getirilecek kanunlar, özellikle sınıflar arası kuvvet dengesinin kurulamamış olduğu, geri bırakılmış ülkelerde, sadece o egemen sınıfın çıkarının savunulmasını sağlayacaktır. Sınıfsal yapı değişiminin düzeni de değiştireceği açıktır. Bu açıdan düzenin değişmesi, korunması gerçekten temelde yatan sınıfsal yapının değiştirilmemesi çabası anlamını taşımaktadır. Geribırakılmış ülkelerde egemen sınıfların bağımsız olmadıkları ve emperyalist sömürü içinde varlıklarını sürdürdükleri bir gerçektir. Emperyalizm ile egemen sınıflar çıkar birliği içinde kaynaşmaktadırlar. Bu açıdan, düzenin sürdürülmesi, egemen sınıflar kadar, emperyalizmin de işine gelmektedir ve bu konudaki tedbirlerin alınmasında bir işbirliği gerçekleştirilmektedir. Son **«Kanlı Pazar»**ın emperyalizme karşı direnişlerin kırılması ve devlet kuvvetlerine, bilinçlenmemiş halkın bir kısmına emperyalizm uğruna **«cihad»** açtırılması başka anlam taşımaz.

KANLI Pazar gibi fiili olaylar olsun, çıkartılmak istenen kanunlar olsun, gerçekte **«Anayasanın tahribi»** anlamını taşımaktadır. Anayasayı korumak gerçekte siyasi iktidarın işi olmak gerekir. Bizim toplumumuzda ise Anayasa siyasi iktidar tarafından zorlanmakta, devrimci güçler ise Anayasanın bekçiliği savaşını vermektedirler. Bunun da yorumu gerekir ve bu yorumu kolayca yapmak mümkündür. Belirtildiği gibi, her toplumda egemen sınıf kendi sınıfsal çıkarlarına uygun bir hukuk düzeni yaratır. 27 Mayıs'ın getirdiği Anayasa ise, 27 Mayıs'tan önce ve sonra egemenliği elinde bulunduran **«aracı, işbirlikçi burjuvazi»** tarafından hazırlanmamıştır. Bu nedenle de, Anayasanın kurduğu hukuk düzeni ile egemen sınıfların çıkar sistemleri arasında bir çelişki mevcuttur. Efemen sınıflar, hukuk planındaki düzeni uygulamak istememekte ve ekonomik tutumu nedeniyle bunu uygulamak imkânını da bulamamaktadır. Devrimci güçler ise, hukuk planındaki düzenin toplumsal gerçek durumuna girmesini, uygulanmasını istemektedirler. Siyasi iktidar ise hukuk planındaki düzenin teorik yapısından dahi ürkmekte ve Anayasayı kendi çıkar sistemine uydurmak savaşını vermektedir. Sanırız ki, devrimci güçlerle - gerici egemen sınıflar arasındaki kavganın temeli buradadır.

BU hukuk planındaymış gibi gözüken çekişmenin altında anayasaya uygun bir sınıfsal yapının kurulup kurulmaması kavgası yer almaktadır. Hazırlanan kanun tasarısı hürriyetleri ve özellikle düşünce açıklama hakkını yok ederken Anayasa dışına düştüğünü bilmektedir. Bu kanunun Anayasa Mahkemesince iptal edilmesinin çok yakın bir ihtimal olduğunu da bilmektedir. Maksat, bu kanunun sağladığı sınırlamalardan yararlanarak önümüzdeki seçimlerde Anayasayı tümden tahrip edecek bir çoğunluğu elde edebilmektir. Siyasi iktidar yetkililerinin sık sık Anayasaya çatmaları. **«ümmetçi milislerin»** Anayasaya hücumları bunu açıkça göstermektedir. Döndürülen bu oyunun ardında Amerikan emperyalizminin de yer aldığı kesindir. 6. Filonun inatla karasularımıza gelişi, Komer gibi bir Vietnam vampirinin ülkemizde elçi oluşu, rejimin niteliğinde değişiklikler yapılması konusunda Amerika'nın giriştiği tahriklerdendir. Amerika artık başbakan değiştirmenin dahi kendini ve işbirlikçilerini kurtaramayacağını bilmekte ve rejimin niteliğini faşistleştirmenin yollarını aramaktadır. Bu konuda şimdi başvurulan, demokratik biçim içinde baskı kanunu çıkartmak ve bunu sağlamak için kandökücü bazı olaylar tertiplemektir. Bu dahi fayda etmediğinde, oyunun daha nerelere götürülebileceğini ise Amerika ve işbirlikçileri Yunanistan'da göstermişlerdir.

(1) Bu tasarı ilk defa Ant Dergisi tarafından kamu oyuna açıklanmıştır. Tasarının metni ve tasarıyı yorumlayan Özek'in «Özgürlüğe Paydos» başlıklı yazısı için bk. Ant. Sayı: 10, 7 Mart 1967

İŞTE TAHRİK, İŞTE SONUÇ

Yıllardır kışkırtılan ümmetçi zorbalar Taksim Parkı'nda cihad namazında

Çok geçmeden devrimci işçilere ve gençlere kanlı saldırı başlıyor

F. CEMAL OĞUZ ÖCAL (Bugün — 14.3.1967) — Allahız Nâzım'ın yoldaşlarına demir yumruğunu vur Tural'ım vur! Etmeden merhamet göz yaşlarına, idam sehpasını kur Tural'ım kur! O müthiş darbene n'olur devam et, milletin namusu sana emanet, Kim ederse emanete hıyanet, Belini kökünden kır Tural'ım kır!

NECİP FAZIL KISAKÜREK (Sabah - 27.3.1967) - Sen ey devrimbaz! Merak etme; seni bir gün uyandıracağız! Ayasofya Müzesi önündeki darağacına götürülmek üzere uyandırılan bir mahkûm gibi...

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 7.4.1967) — Endonezya dereleri günlerce kıpkırmızı aktı komünist kanından; ormanlarda sırtlanlar, denizlerde köpek balıkları insan etine doydu. Toplumcular, haliniz feci olacak, Endonezya komünistlerinden de beter gideceksiniz!

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 13.4.1967) — Artık fazla oluyorsunuz baylar; Ayasofya'da namaz kılan müslümana mani olmak sizin ne haddinize. Haberiniz olsun, yakında cemaat-i kübra ile namaz kılmağa geleceğiz. Sakın ola ki, karşınıza çıkmayasınız.

N. MUSTAFA POLAT (Sabah — 18.4.1967) — Ortada bir Endonezya tatbikatı var. Oradaki müslümanları da sizin yoldaşlarınız imha etmek istedi. Orada da sizin adamlarınız ihtilali yapıp başa geçmek gayreti göstermişlerdi. Ne oldu akıbetleri? Pis leşleriyle Endonezya sokakları doldu. Bunu mu istiyorsunuz? Zarara rıza gösterene acınmaz!

İZZET MÜHÜRDAROĞLU (Bugün — 24.4.1967) — Sayın Genel Kurmay Başkanımızı hararetle destekliyoruz. Aşırı solcular, beynelmilel komünizm uşakları, Türk Ordusu'nu daima karşılarında kahredici bir hüviyetle göreceklerdir.

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 24.4.1967) — Türkiye Vietnam'a benzemeyecektir. Benzetmek isteyen kızıl muhafız taslaklarını kısa yoldan Stalin'lerine kavuşturacak imanlı Türk halkı ve ordu tetikte beklemektedir. Kıpırdanmasınlar, yakarız!

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 5.9.1967) — Hırsızlık suçu sabit olunca hükümden sonra hırsızın sağ eli bileğinden kesilir. Bu hadden sonra tekrar hırsızlık yaparsa, sol ayağı da mafsalından kesilir. Kesilen uzuvların mikrop kapıp bütün vücuda tehlikeli olmaması için infazdan sonra tıbbi tedavi yapılır.

N. MUSTAFA POLAT (Sabah — 4.10.1967) — Boşuna gayret ediyorlar. Milletimiz komünizmin ne demek olduğunu tam mânasıyla anlamış, kızıllar için cephe birliği meydana getirmeğe başlamıştır. Bu Rus meddahlarının defterleri elbette dürülecektir.

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 4.10.1967) — Mübarek recebin birinde bu fakir, hamdele ve salveleden ve müstecap dualardan sonra şu dilekte bulunacağım: Selahaddin Eyyubi, Fatih Sultan Mehmed, Şeyh Şâmil ve benzeri mücahidler gibi cihad kartallarının zuhur ederek islâm ümmetini peşlerine takıp İlâ-yı kelimetullah etmeleri...

ATALAY KARAHAN (Sabah — 10.10.1967) — Ey Allahsız, kitapsız, dinsiz, imansız, kızıl köpekler!.. Ölüm sizlere, ölüm! Ey namussuzlar!.. Sizden din kardeşlerimize yaptığınız zulmün intikamını ergeç alacağız! Size bir gün ölüm yağdıracağız ölüm!..

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 18.10.1967) — Üyelerinin sayısı 1 bini geçmeyen bir sendika bizden daha tesirli, daha kuvvetlidir. Biz milyonlarca olduğumuz halde Ayasofya'yı bile açtıramıyoruz. Bir kuvvet haline gelebilmek için bir baş etrafında toplanmalıyız. Cemiyetimiz zaten mevcuttur. Adı islamiyettir. Genel merkezi Mekke'deki Mescidi Haram'dır. Şubeleri camiler, mescitler, İslâm mektepleridir. Arkadaş, silkin ve davran, bayrak rüzgâr bekliyor. Ufukta islâmın fecri doğmak üzere, rüzgâr seni bekliyor.

Bugün'lerin, Sabah'ların, İttihad'ların yıllardır süregelen kışkırtmalarının hazin sonucu: Taksim Alanı'nda kardeş kardeşi vuruyor!

NECİP FAZIL KISAKÜREK (Büyük Doğu — 24.10.1967) — Ant isimli solcu dergi, bugüne kadar dizilip basıldığı Tan Matbaası'ndan kovulduğu için kendisine sabotaj yapıldığı kanaatinde... Moskof lağımının iğrenç farelerine tatbik edilecek muamele, onları çoktan beri müstemlekeleştirdikleri Tan Matbaası'ndan atmak değil, büyük bir kapan içinde Marmara'ya sarkıtıp boğmaktır.

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 31.10.1967) — Artık müslümanlara düşen vazife, uyanık ve hazırlıklı olmaktır. Önümüzde taze ve ümit verici bir örnek vardır: ENDONEZYA'DAKİ KOMÜNİST KIYIMI... Yüzbinlerce komünist öldürüldü. Karada vahşi hayvanlar, denizde balıklar insan etine doydu. Korkunç bir komünist kıyımı oldu, fakat Endonezya kurtuldu.

MUSTAFA POLAT (Sabah — 31.10.1967) — Anayasa mı, Ceza Kanunu mu, falanı, filanı koruma kanunu mu? Topunu birden ortadan kaldırmak ve yerine hak ve adalet duyguları ile bağdaşabilecek müeyyideleri koymak, milletimizin asli hakkıdır. Elbetteki bu hak bir gün kullanılacaktır. Devrimbazlar istemeseler de...

MUSTAFA RAMAZANOĞLU (Sabah - 12.12.1967) — Muhterem devlet ve hükümet reisleri... Sizlere sesleniyorum... Susturun artık sosyalist geçinen bu kimseleri... Eğer siz susturamayacaksanız, aczinizi itiraf edin de, millet sustursun. Türkiye'de komünist avına çıkma zamanı gelmiştir. Hattâ geçmektedir. Bu vazifeyi ya siz yapın veya bizlere müsamaha gösterin.

NECİP FAZIL KISAKÜREK (Bugün — 1.5.1968) — Hayatta yalnız taarruz var, hayat yalnız taarruz. Sistemli taarruz. İşte biricik dâva! Onun içindir ki, hak ve hakikat sahibine yalnız taarruz yakışır.

ABDURRAHMAN ŞEREF LAÇ (Sabah — 15.5.1968) — «Anayasa sosyalizme açıktır» diyen solcuların bu yalanını alınlarının ortasına çakılmış tabela haline getirmek için anayasayı değiştireceğiz. Şunun için değiştireceğiz, bunun için değiştireceğiz, ama mutlaka değiştireceğiz.

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 21.5.1968) — Müslümanlık ve müslümanlar tehlikededir. Din, iman, mukaddesat tehlikededir. Küfür ve dalâlet yangınlarının kızıl alevleri memleket ufuklarını baştan başa sarmıştır. Zaman cihada koşma zamanıdır.

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 20.6.1968) — Komünistlerle mücadele artık bir kanun işi olmaktan çıkmıştır. İş fiiliyata dökülmek üzeredir. Komünistler fiili harekete başlarsa, anti - komünist halk da fiili çatışma havasına girecektir... Çok kimsenin canı yanarmış. Komünistler düşünsün... Endonezya'dan saygılarla...

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 19.7.1968) — Anti - komünist halk kuvvetleri alarmda ve tetiktedir. «Dişe diş, kana kan, göze göz» kaidesince yapılan her tecavüz şiddetle karşılık görecektir. Halk kendi müesseselerini bizzat ve silah da kullanarak korumasını bilir.

ABDURRAHMAN ŞEREF LAÇ (Sabah — 27.7.1968) — Bizdeki maocu anarşist, komünist, sosyalist döküntüleri yakında tahtakurusu misali süpürülecektir. İşte Kur'anın, Nûr'un büyük kuvveti budur: Anarşisti imha!

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 21.7.1968) — Bundan yüz kusur yıl önce Patrik Grigoryus'un kışkırttığı Bizans artıklarının cesetlerinden akan kanlar kaldırım taşlarına yayıldı ve aç köpekler tarafından yalandı. Komünistlerin sonu aynı olacaktır.

ŞULE YUKSEL ŞENLER (Bugün — 22.7.1968) — Siz imanlı kardeşlerim, birer arslan yürekli kahraman mücahid olarak ileri atılmalı, satılmış vatan hainlerini, eli taşlı - sopalı anarşistleri bir hamlede ezerek menhus ve menfur planlarını başlarında parçalamalısınız.

N MUSTAFA POLAT (Sabah — 1.8.1968) — Bugün halkımız komünistlere, solculara, anarşistlere işte bu şamarı indirmek için âdeta sabırsızlanmaktadır. Her şeyi unutsanız bile, katiyen Endonezya'yı hatırınızdan çıkarmayınız. Türkiye'nin bu mevzuda daha tecrübeli olduğunu hesaba katınız!

MEHMED ŞEVKET EYGİ (Bugün — 7.11.1968) — Dereler gibi kan akar, taş üstünde taş kalmaz ve Türkiye bolşevik olmaz. Sopaya sopa, taşa taş, dişe diş, göze göz ve cana canla mukabele edeceğiz.

İşte saldırı hazırlıkları böyle ba

Utanmaktan nasibi olmayınca...

Kanlı Pazar'ın kışkırtıcılarından Bugün, Sabah ve Son Havadis» gazeteleri, olaylardan sonra birdenbire mazlum hüviyetine bürünerek zerre kadar sıkılmadan «Komünistler halka saldırıp kan döktü» diyebilmişlerdir. Hattâ Son Havadis Gazetesi daha da ileri giderek 20 Şubat tarihli sayısında, sağcı zorbalar tarafından hastanelik edilen foto muhabirinin daha önce Beyazıt Meydanı'ndaki İşçi ve Gençlik Mitingi'nde çektiği bir takım fotoğrafları, solcuların saldırganlığına (!) delil olarak kullanmağa kalkışmıştır. Fotoğrafta devrimi gençlerin, gökyüzüne kaldırdıkları yumrukları ve havaya kaldırdıkları silahları görenlerin gerçekten de bir silahlı ihtilal provası yapıldığını sanmaması için sebep yoktur. Gel gör ki, havaya kalkan silahlar hakiki olmayıp, yürüyüş başlamadan önce Devrim İçin Hareket Tiyatrosunun oynadığı Vietnam oyununda kullanılan tahta silahlardır. Son Havadis, bu fotoğrafların arasına bir de ANT'ın «Asıl Savaş Emperyalizme Karşı Verilecektir» yazılı kapağını koyarak dergimizi kışkırtıcı durumda göstermek istemiştir. Bir kere *bu kapak, Kanlı Pazar'dan tam bir buçuk yıl* önce yayınlanmıştır. Kaldı ki, biz işte bugün de tekrarlıyoruz: «Evet, asıl savaş emperyalizme karşı verilecektir!» Ve silahlar, bir gün gerekirse, devrimcilerin ellerinde emperyalistlere karşı yükseltilecektir, 1919'da olduğu gibi... Ve o gün gelince, şimdi aldatılanlar da dahil, bütün bir millet o silahların gölgesinde birleşecektir. İşte Ali Kemal'lerin korkusu bundandır... Yalanları, iftiraları bundandır...

■

TiP, iktidar'ı suçluyor

İstanbul'da cereyan eden kanlı olayları incelemek üzere, İstanbul'a gelen Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, olaylar dolayısiyle, basına aşağıdaki demeci vermiştir.

İstanbul'da cereyan eden kanlı olaylar bundan önce gene İstanbul'da, Konya'da ve daha başka illerde cereyan etmiş benzeri olaylarda olduğu gibi, asıl suçlular meydana çıkarılmadan örtbas edilmemelidir. Cinayetleri işleyenler, bu cinayetlere derece derece iştirak etmiş olanlar ve yıllardır ektikleri nifak tohumlarıyla, bu kanlı olayları hazırlamış olan resmi makam sahipleri cezai ve siyasi bakımdan hesap vermelidirler.

İstanbul'da durumu inceledim. Sorumluluklar zinciri aşağıdan yukarıya giderek şöyle bağlanmaktadır:

1 — Cinayetlerin doğrudan doğruya faili durumunda olanlar;

2 — Toplum polisi erleri ve amirleri;

3 — İstanbul Emniyet Müdürü ve İstanbul valisi;

4 — İçişleri Bakanı, Başbakan yani hükümet.

Baş sorumlu Başbakanla İçişleri Bakanıdır. Çünkü demeçleri, tutumlarıyla aylardır, yıllardır bu kanlı olayların ortamını hazırlamışlardır.

Sayın Başbakanın bundan ikibuçuk yıl önce ikiyüzbin kişilik silahlı sivil halk kuvvetlerinden söz açarak savurduğu garip tehdidi biz unutmadık. O günden sonra bu tehdit açık veya kapalı olarak daima tekrarlanmıştır. Meclis'deki son konuşmasında da Sayın Başbakan: (İşler sokağa dökülünce kimin yumruğunun daha küçlü olacağı belli olmaz) şeklinde konuşarak hukuk devleti anlayışının ne gibi sakat temeller üzerine kurulmuş ve asıl maksadı gizlemeye yarıyan bir paravana olduğunu bir kere daha ortaya koymuştur.

— Emniyet kuvvetleri suç hazırlıklarına göz yummaktadır. Ve suç işlendikten sonra delil toplamamak suretiyle suçluları korumaktadır. Suç işleyeceklerini gizlemiyen ve açıkça kışkırtmalar yapan birtakım dernekler devlet hazinesinden ve büyük bir ihtimalle başka kaynaklardan da beslenmektedir.

1964 Mart'ında cereyan eden Akhisar olaylarının A.P. İlçe Yöneticileri ile Komünizmle mücadele derneği mensupları tarafından müştereken tertiplenip uygulandığını zamanın Başbakanı Sayın Ürgüplü'ye bildirirken Sayın Demirel de Başbakan yardımcısı olarak orada bulunuyordu.

Sayın Demirel o gün bize: «Biz Adalet Partisi olarak kaba kuvvete karşıyız» demişti. Aynı sözleri Sayın Başbakan tekrarlamaktadır. Fakat siyasi amaçla toplu namazlar; bağımsızlık ve düzen değişikliği isteyenleri, katli vacip vatan hainleri olarak gösteren vaazlar ve yayınlar devam etmektedir.

Hükümetin başı olarak Sayın Demirel, vatandaşı suç işlemeye kışkırtan bu faaliyetleri önlememekte, tersine bu gibi dernekleri Devlet Hazinesinden beslemektedir.

İstanbul olayları bir tertip eseridir. Onbinlerce kişinin katıldığı Amerikan 6. Filosunu protesto eden yürüyüşün başarıyla sonuçlanması ve karanlık gemilerin ertesi gün demir alıp gitmeleri, Amerikan dostlarınca istenmemiştir. Bundan dolayı bir karşı gösteri hazırlatılmıştır. Türkiye'de Amerikaya taraftar olanların da mevcut olduğu bu suretle ispatlanmak istenmiştir. Plan ve tertip meydandadır. Kanuni haklarını kullanan vatandaşlar tuzağa düşürülmüşlerdir. Ve Toplum Polisinin teşvikçi müsamahası altında, sopaları, bıçakları, taşları hazır bekleyen kışkırtılmış bir kalabalık, Amerikayı protesto edenlerin üzerine saldırtılmıştır. Bu saldırıya yer yer toplum polisi de katılmıştır. Bütün bunlar kimsenin inkâr edemiyeceği ve İstanbul halkının gözleri önünde cereyan edip fotoğraf ve filmlerle tesbit edilmiş olaylardır.

— Eli kana bulunmış bir hükümet iş başında kalamaz. Cihat ilan eden, kelle isteyen dernekler faaliyet göstermeye devam edemez. Türkiye'de Anayasa vardır. Kanun vardır. Kanun ve Anayasa suçlu durumda olanların yakasına yapışmalıdır, yapışacaktır. Ve başta Sayın Başbakan'la İçişleri Bakanı ve irili ufaklı bütün sorumlular hesap vermelidir, vereceklerdir.

Kanlı pazar, polisin

Soruyoruz suçlular nerede ?

Osman S. AROLAT

Kanlı Pazar'la ilgili olarak mahkeme karşısına çıkarılan bütün miting düzenleyicileri, emekçiler, gençlik liderleri yargıçlara aynı soruları sormalıdırlar:

— Bize saldırtılan yakası bayraklı adamlar nerede? Bıçak çekip boy gösterenler nerede? Bomba atan, tabanca çeken polis nerede? Gazetesinde saldırı parolalarını veren, cihad namazları ilan eden, mahkum olduğu için yurttan kaçan yobaz nerede?

— Adapazarı'ndan, Düzce'den cihad için adam toplayıp getiren sözde din adamları nerede?

— Asıl suçlular nerede? İktidarın kabine üyeleri nerede? Sükan nerede? Demirel nerede? O gün izinli olan Emniyet Müdürü Çağlar nerede? Niçin onlar sanık sandalyesinde değil?

Amerikan emperyalizmine karşı yürüyen bütün devrimciler, yolarda onlara tezahürat yapanlar, Taksim Alanı'nda toplanıp kanlı olaylara tanık olanlar tanıklık için başvurmalıdır mahkemelere binlerle, onbinlerle...

Birbir anlatmalıdırlar gerçek- [illegible] n 6. Filosu'na, emperyalizme karşı çıkmanın dış gavuru kovmak olduğunu, bunun komünistlikle, anarşistlikle, ilgisi olmadığını tekrarlamalıdırlar.

Sonra, mahalle aralarındaki camilerde namaz kılarken imamların kışkırtmalarını duyanlar, duyup da için için içerleyen gerçek dindarlar gelip «**Kanlı Pazar**» çağrısının nasıl yapıldığına tanıklık etmelidir.

Bütün uzak gözler görmeli, bütün uzak kulaklar duymalıdır. Harran'ın Yukarı Muharrem Köyü'ndekiler görmeli, Viranşehirin Oğlakçı Köyü'ndekiler duymalıdır. Bütün kör gözler görmeli, sağır kulaklar işitmelidir. Düzce'deki tahrikçi imam, para alıp adam kandıran gençler, bizzat Demirel, bizzat Sükan görüp duymalıdır.

Olaylardan sonra «**Biz tedbirimizi aldık. Böyle olacağını bilemezdik**» diyen yetkililer görev sandalyelerinden alınıp sanık sandalyelerine oturtulmalıdır. Demirel, Sükan, Poyraz, Çağlar ve diğerleri yan yana olmalıdır sanık sandalyelerinde...

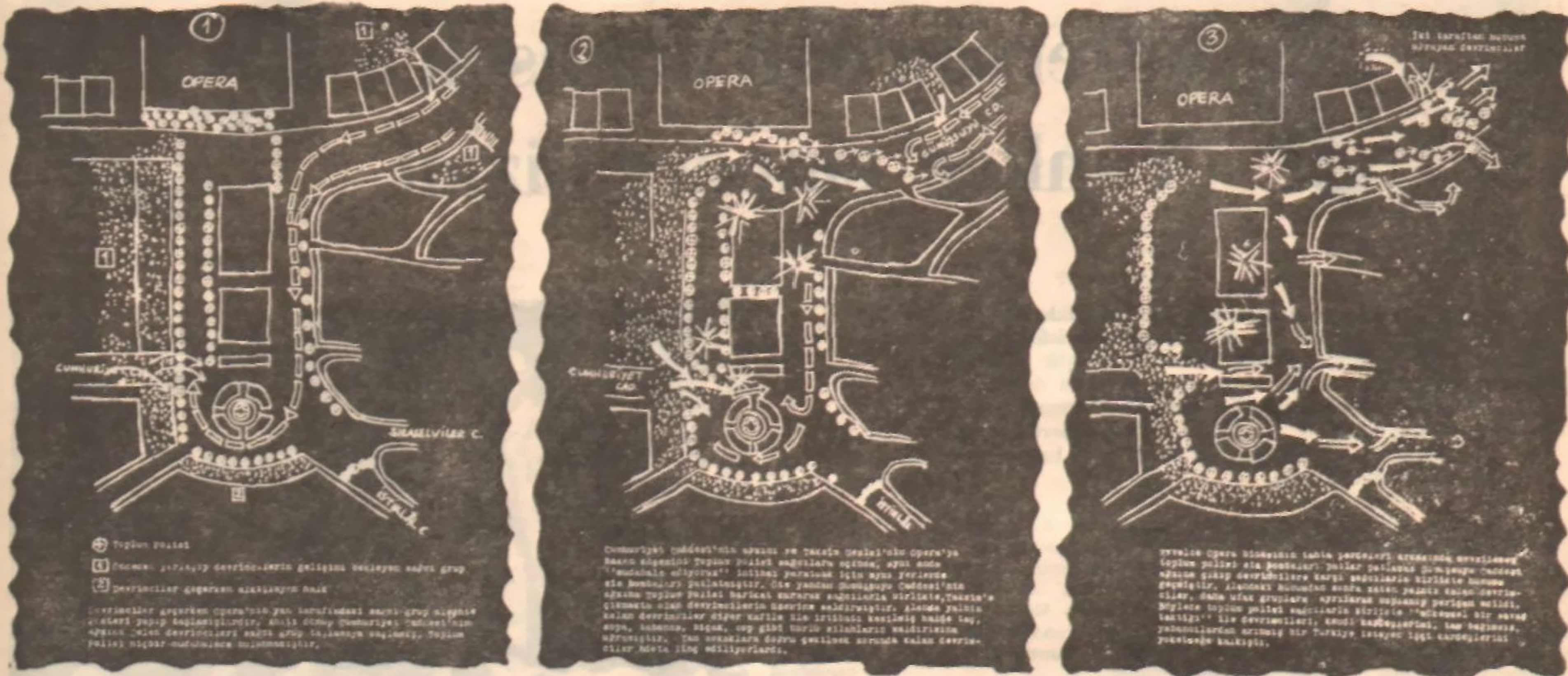
Olaylar daha önceden ve herkesin gözü önünde düzenlenmiştir. Bu olaylar, aylar önceki Düzce saldırısından, İzmir olaylarından, Ankara olaylarından, Trabzon'dakilerden, Adana'dakilerden ayrı değildir. Hepsi bir zincirin halkalarıdır, aynı merkezden düzenlenmiştir.

Şehidin eşi polisi suçluyor

Kanlı Pazar'da şehit e-*dilen Ali Turgut Aytaç'ın* eşi Eflan Aytaç, olayı şöyle anlatıyor:

«Kocam sabahleyin işyerine gitti. Akşam üzeri kendisiyle Taksim'de karşılaştık. Yanımda, üç buçuk yaşındaki kızımız Elif ve ablamın Hakan ve Handan adlarındaki çocukları vardı. Hava güzel olduğu için onları gezdirmeğe çıkarmıştık. Kocam daha yaktığı sigarasını bitirmemişti ki, etrafımızda bulunan kalabalık dalgalandı. Taşlar atmağa başladı. Eli sopalı adamlar, ileri fırladılar. Bir taraftan taş atıyorlar, bir taraftan da «Kahrolsun komünistler» diye bağırışıyorlardı. Kocam da onlara, «yapmayın, etmeyin, ayıptır, günahtır» diye mani olmağa çalışıyordu. Sonra kalabalık arasında onu gözden kaybettim. *Bu defa ben park*taki eli sopalı adamlara «Yapmayın, etmeyin» diyecek oldum, adamlar bana da saldırdılar. Biri boğazımı sıkmağa başladı. Diğerleri de, Seni de çocuklarım da öldürürüz, diyorlardı. Polisler susuyor, zorbalara müdahale etmiyorlardı. O zaman aklım başıma geldi ve çocukları kollarından çekerek oradan kaçtık. Kocamın öldürülmüş olduğunu geç vakit öğrendim.»

hazırladığı ve uyguladığı bir planın eseridir!

Olayları yaşayan gençlerin hazırladığı yukarıdaki üç safhalı kroki polisin suçunu açıkça ortaya koymaktadır.

Saldırı çağrıları herkesin duyabileceği yerlerde açıkça yapılmıştır. Provaları bile olmuştur saldırının... Kanlı Pazar öncesi düzenlenen mitingte, Beyazıt Alanı'nda, yeni Endonezya'lar yaratmak için ant içilmiştir. Konuşmacılar dinleyenleri komünistlere karşı katliama çağırmıştır. **«Allahını, dinini, karısını, namusunu sevenler»**den kan dökmeleri istenmiştir.

Sonra bu çağrıları yapanlar, çağrıya uyanlar, üniversitenin bahçesinde baltayla öğrenci kovalamışlardır. Öldürmek kasdıyla Çetin Özek gibi devrimci öğretim üyelerini aramışlardır. Çoğalmak için, daha başkalarını da kandırmak için camilerde birbirlerine randevular vermişlerdir. Hapishane kaçkını yobaz, ta Suudi Arabistan'dan seslenmiştir gazetesinde: **«Cihad namazına koşun!»**

Kanlı Pazar'ın hazırlayıcıları ellerini kollarını sallayarak İstanbul camilerinde adam toplarken, Sükan'ın polisleri kanuni mitingleri için afiş asan devrimci gençlerin peşine düşmüş, üzerlerine yazı bile yazılmamış pankart kartonlarını gasbetmek için tuzaklar kurmuşlardır. Saldırganların kan isteyen afişleriyle şehrin dört bir yanının donatılmasına göz yumulurken, gençlerin ve işçilerin 6. Filo'nun marifetlerini anlatan, yasalara uygun olarak düzenlenmiş 20 bin bildirisi matbaa kapılarında polisler tarafından gaspedilmiştir.

Kanlı Pazar'ın sabahında ilk cihad namazı Beyazıt Camii'nde kılınmıştır. Resmi makamların, Vali'nin, Emniyet Müdürü'nün bundan haberi vardır. Neler konuşulduğundan da... İkinci cihad namazı öğle vakti Dolmabahçe ve Fındıklı camilerinde kılınmıştır. Vali'nin, Emniyet Müdürü'nün bundan da haberi vardır. Nasıl olmasın ki, bir hafta önce **«askeri yasak bölge»** ilan edilen Dolmabahçe Camii'ne ümmetçilerin girmesine önce bir albay karşı durmuş, sonra tepeden inme bir emirle namaza izin verilmiştir.

Gavurun gemisini kıble yaparak namaz kılanlar, daha sonra herkesin gözü önünde büyük kafileler halinde Taksim Alanı'na dolmuşlardır.

Vali Kanlı Pazar'da neler olup biteceğini pekâlâ bilmektedir. Gazeteciler daha bir gün önceden kendisine telefon edip **«Pazar günü silah kullanılacak. Emperyalizme karşı İşçi ve Gençlik Yürüyüşü dağıtılacak. Kan dökülecek»** demişlerdir.

Kanlı Pazar'ın cihad namazlarından sonra kan döküleceğini görmemek için kör olmak lâzımdır. Ellerinde sopalar, bıçaklar, bellerinde tabancalar, binlerce gözü dönmüş adam artık Taksim Alanı'ndadır. Kışkırtmalar devam etmektedir. Bir takım adamlar topluluğa karşı kan isteyen konuşmalar yapmaktadır.

Taksim alanına gelen

34 HV 189 plakalı kırmızı Anadol,

34 KN 101 plakalı siyah Citroen,

34 FN 054 plakalı beyaz Opel,

34 DD 363 plakalı mavi Opel,

55 AK 005 plakalı siyah Chevrolet

ve 34 AP 708 plakalı siyah Chevrolet arabalardan saldırgan topluluğa emirler verilmekte, sopalar dağıtılmaktadır.

«Taksim'de miting için alan açtık» diyen polisler, saldırganları gezi önündeki merdivenlere toplayıp kürsünün kurulma yerini onlara bırakarak mitingi fiilen engellemişlerdir. Ayrıca, saldırganlara, başarısız kaldıkları takdirde, kaçabilecekleri geniş bir alan bırakmışlardır. Yürüyen yirmi binin üstündeki işçi ve öğrenciye ise Taksim Meydanı'ndan geçebilmek için dar bir koridor bırakılmıştır.

Yaralı genç, polisi suçluyor !

Kanlı Pazar'da zorbalar tarafından ağır yaralanan İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrencisi Nadir Özel konuşuyor:

«Emperyalizme ve sömürüye karşı işçi yürüyüşüne katılmıştık. Büyük bir topluluk halinde Taksim'e doğru yürüyorduk. Taksim'e bir grup çıktıktan sonra atılan bomba ve taşlarla polis onları böldü. Biz Ayazpaşa mevkiinde kaldık. Yavaş yavaş gerilemeğe başladık. 50 - 60 kişilik bir grup halinde aşağıya doğru yürüyorduk. Fakat bizi Opera binasının köşesinde büyük bir komplo bekliyordu. Opera binasının önünü gericiler sarmışlar, ellerinde taşlarla bekliyorlardı. Biz oraya girince taş yağmuru başladı. Geri dönmek istedik. Arkamız toplum polisi tarafından sarılmıştı. Ben en arkada idim. 7-8 toplum polisi etrafımızı sardı. «Vurun allahsızlara, vurun komünistlere» diyorlar ve vuruyorlardı.

Orada bir dakika kadar sardım. En az 60 - 70 cop darbesi birden yedim. Bu arada bir de kalkanın yan tarafı ile başıma vurdular. Yere düştüm. Her tarafım kan içinde kalmıştı. Daha hâlâ vuruyorlardı. Bir ara yerde bir polis copu buldum. Onu alıp kalktım ve vurarak kaçtım. 50 - 60 kişilik gruptan yaralanmadan 3 veya 4 kişi kurtulabilmişti.

Devrimci bir genç olarak şunu söylemek isterim. Biz kavgamızda saf dışı edilebiliriz, yaralanabiliriz, ve hattâ ölebiliriz. Ama bizim mezarımızdaki sessizliğimizin hayatımızdaki konuşmamızdan daha etken olacağını unutmasınlar...»

Beyazıt Alanı'nda toplanıp Devrim İçin Hareket Tiyatrosu'nun **«Vietnam»** oyununu izledikten sonra ellerinde devrimci ve anti - emperyalist sloganları dile getiren dövizler olduğu halde Dolmabahçe üzerinden miting alanına ilerleyen işçiler ve gençlerin ilk kafilesi Opera binasının önünde görünür görünmez Taksim Parkı'nı dolduran 10 bin zorba, bir yerden idare edilen bir koro gibi **«kahrolsun komünistler»** diye bağırmağa başlamıştır. Kafilenin başı anıtın çevresini dolaşırken, zorbalar gurubu sözümona emniyeti sağlayacak olan iki sıralı polis kordonunu yararak işçilerin ve gençlerin üzerine sopa, taş, bıçak, şiş ve tabancalarla saldırmışlardır.

İlk önce Anıt'ın önüne gelen kafileye silahla ateş açılmış, daha sonra da el bombası atılmıştır. Polis ise, saldırganlara engel olacağına esasen dar bir şerit halinde ilerleyen kafileyi barikatlar kurarak ve ses bombaları kullanarak ikiye bölmüş, silahlı zorbalara teslim etmiştir.

Bir anda savaş alanına dönen Taksim Meydanı'nda **«Komünistleri geberteceğiz»** avazeleriyle yakasında bayraklı rozet görmedikleri herkese, kadın erkek, genç ihtiyar demeden saldıran zorbalara karşı polis en küçük bir direnme göstermemiş, cop dahi kullanmamıştır. Üstelik, eli sopalı, şişli, silahlı saldırganlara yardımcı olmuştur. Bunu anlamak için kahin olmağa lüzum yoktur. Olayları yaşamak, yada gazetelerde yayınlanan fotoğraflara bir göz atmak yeterlidir. Saldırganlarla birlikte koşan polislerin, saldırganlarla birlikte kadınları coplayan polislerin, sanki zafer kazanmışçasına polisle kucaklaşan saldırganların, yanında adam bıçaklanırken görmezlikten gelen polislerin resimleriyle doludur gazeteler.

Olayların coşkunluğu içinde bir komiser Opera binası önünde bir polis jipi üzerinde haykırarak açıklamıştır bunu: **«Gayemiz dağıtmaktı, başardık...»** Kendisine verilen emri düşünmeden uygulamanın gafleti içinde söylenen bu sözler, önceden hazırlanan planın belli bir kısmının, bir sorumlunun, bir görevlinin ağzından açıklanması olmuştur.

Devlet kuvvetlerinin camilerde kışkırtılmış zorbalarla birlikte uyguladıkları bu planın hazin bilançosu, 2 ölü ve 200 yaralıdır.

Zafer (!) kazanıldıktan sonra Taksim Meydanı'nda başıboş kalan zorbalar, gençlerin ve işçilerin afiş ve flamalarını yakarak, **«Müslüman Türkiye»**, **«Yaşasın toplum polisi»** diye haykırarak polisin gözü önünde kanunsuz miting yapmışlardır.

A.P. Gençlik Kolları Başkanının konuştuğu bu mitingte kan dökmelerini, insan öldürmelerini kutlamışlardır. Sonra yine kanunsuz olarak Saraçhaneye kadar yürümüşlerdir. Saraçhane'de bildirimsiz gece mitingi düzenlemişlerdir. Cihadlarının süreceğini tekrarlamışlardır.

Bunları yapanlar, onlara yardımcılık edenler, düzenleyiciler, katiller nerededirler? Neden hâlâ adliye karşısına çıkarılmamışlardır?

Kanlı Pazar'la ilgili olarak mahkeme karşısına çıkartılacak miting düzenleyicileri, emekçiler, gençlik liderleri hep aynı soruyu sormalıdırlar yargıçlara. Suçlular neredeler?

Demirel nerede? Suçlular neredeler? Sükan nerede? Neden sanık sandalyasında değil? Çağlar nerede? Poyraz nerede? Asıl suçlular, saldırganlar neredeler?

Lyndon B. Johnson

Jefferson'dan Johnson'a Yankee emperyalizmi

Thomas Jefferson

• Amerika Jefferson döneminden beri özellikle Latin Amerika'da tam bir emperyalist politika izlemiş ve kıtayı bir «özel av sahası» haline getirmiştir. Bu emperyalist politika daha sonra diğer kıtalara da el atmış ve hemen her ülkeyi sömürünün ve huzursuzluğun kucağına atmıştır. Aşağıdaki listede Amerikan emperyalizminin Latin ülkelerdeki marifetleri kronolojik olarak verilmektedir.

1809 — Thomas Jefferson Birleşik Devletler Başkanıdır. Napolyon'un İspanya'ya karşı açtığı savaştan yararlanarak, Küba'ya özel bir ajan gönderir. Amerikan ajanı James Wilkinson Küba'nın İspanyol Valisi Someruelos'a adanın İspanya hükümranlığından Birleşik Devletler hakimiyetine geçmesinde yardımcı olmasını talep eder.

1811 — Birleşik Devletler Küba'ya William Shaler adında bir başka özel ajan gönderir. Shaler adaya tüccar kisvesiyle yerleşir. Oysa gerçek amacı, adanın Birleşik Devletler'e ilhakını isteyen yönetici takımla temas sağlamak ve ilhakın gerçekleştirilmesinde el altından planlar hazırlamaktır.

1822 — Bir istilacı kuvvet Porto Riko'yu işgal etmek üzere yola çıkar. İstilanın organizatörleri, görünüşte, Ducoudray, Holstein ve Baptiste İrvine'dir. Oysa istilanın gizli kapaklı bir biçimde bizzat Amerikan Hükümeti tarafından desteklendiği herkes tarafından bilinmektedir.

1823 — Amerikan Deniz Kuvvetleri Küba kıyıları önünde belirir. Resmi amaç Kuzey Amerika kıyılarında faaliyet gösteren korsanları takip ve üslerini imhadır.

1824 — Amerikan Silahlı Kuvvetlerinin Porto Riko'ya çıkması. Sebep: Amerikan bayrağına karşı yapılan bir hakaretin cezalandırılması.

1825 — Hollanda'lı iş adamı Cornelius Vanderbilt Nikaragua otoriteleriyle Okyanuslar arası bir kanalın açılması konusunda görüşme halindedir. Birleşik Devletler derhal bir büyükelçi göndererek projeyi engeller.

1826 — Latin Amerika'nın İspanyol hakimiyetine karşı ayaklanmasının büyük mücahidi Simon Bolivar, İspanya'ya karşı ortak bir direnme cephesi kurulmasını sağlamak amacı ile Panama Kongresini toplamıştır. Birleşik Amerika Kolombiya aracılığı ile Kongre'ye «Küba»yı bu işte yok saymalarını bildirir. Küba'ya göz koymuştur.

1831 — Arjantin'le Amerika v. İngiltere arasında Falkland Adaları konusunda anlaşmazlık patlak verir. Kriz 1841'e kadar sürer. Amerika, deniz kuvvetleri göndererek Puerto Soledad'ı yerle bir eder. 1833'te ise Arjantin kıyılarını abluka altına alır.

1837 — Teksas, Amerikan Hükümeti'nin desteğiyle bağımsız Teksas Cumhuriyeti'ni ilan etti. Bir süre sonra, General Santana'nın Meksika Hükümeti'ne karşı savaşan Amerikalı azınlık, Teksas'ın Amerika'ya ilhakını istediler.

1844 — Birleşik Devletler'in ayakoyunu ile Deminik Cumhuriyeti sözümona Amerika'ya başvurarak protektora olarak ilhakını ister. Amerikalılar, bu işte ülkenin bağımsızlıktan sonraki ilk hükümetine giren bakanları kullanır.

1845 — Meksiya'ya karşı savaş ve Amerikan Kongresi'nin Teksas'ın ilhakı kararı.

— Azılı korsanlardan William Walker merkezi Amerikayı istila etmiştir. Başkan Castila, Peru hükümeti adına, bu tecavüze göz yuman Washington'u protesto eder. Birleşik Devletler 1857'de William Walker'i Nikaragua Başkanı olarak tanır.

— Daha sonra Uruguay olarak tanınan bölge için Latin ülkeleri arasında patlak veren savaş sırasında Amerika Uruguay kıyılarına deniz kuvvetlerini sevkeder. Tek neden, o bölgede savaşan ülkelerin komşuları Arjantin ve Brezilya ile **«Barış, Dostluk ve Ticaret»** anlaşmaları olmasıdır.

1846 — Birleşik Devletler Kolombiya ile akdedilen bu ticaret anlaşması ile Panama bölgesinden transit geçme hakkı elde eder. Buna karşılık bu bölgede **«tarafsızlık»** ve Nouvelle - Grenade (Kolombiya) üzerinde hakimiyeti garantisi alır.

— Kongrede bir gurup, Merkezi Amerika'nın (Latin) işgalini talep eder.

— Korsan William Walker, para ile tutulmuş bir maceracı grubu ile Panama bölgesinde bölge halkı ile kuzey Amerikalı'lar arasında bu çatışmayı körükler. 17 kişi ölür. Birleşik Devletler zor kullanarak Kolombiya'ya Amerikan uyruklular için 584.603 Altın Dolar tazminat ödetir.

1847 — Amerikan Deniz Kuvvetleri 15 Mayıs'ta Meksika'nın Veracruz limanını işgal eder.

Amerikan emperyalizmi dünya çapındaki cinayetlerine ilk olarak kendi masum kıtasında yerlileri kılıçtan ve kurşundan geçirerek başlamıştır.

— Şili, Bolivya, Ekvator, Nouvelle — Grenade (Kolombiya) ve Peru, Lima'da toplanarak Birleşik Amerika'nın Meksika ve Merkezi Amerikadaki müdahaleci politikasını tartışırlar.

— Birleşik Amerika, Dominik Cumhuriyeti'nden **«Samana Körfezini»**, Haiti'den San Nicoras limanını talep eder. Amaç, buralarda ASKERİ ÜS kurmaktır.

1848 — Meksika'ya karşı savaş: A.B.D. 2 Şubat 1948 Guadarupe andlaşmasıyla Yüksek Kaliforniya'yı, Yeni Meksika'yı ve Coahuira ve Tamavlipas eyaletlerine ait önemli bölgeleri ilhak eder. Guadalupe andlaşmasıyla A.B.D. Meksika'dan, ülkenin yarısı kadar bölgeyi (2 Milyon Km2) gövdeye indirir.

1853 — Senatör Stephen Douglas **«A.B.D. nin savaş gemileri ve topların hakemliği ile tanrılar tarafından kıt'aya hükmetmekle görevlendirildiğini»** ilan eder.

— General Narciso Lopez, vatanı Küba'yı Amerika'ya ilhak için başkaldırır. Başarısızlığa uğrar. 1 Eylül 1851'de Havana'da kurşuna dizilir. A.B.D. Küba'yı satınalmak için İspanya'ya başvurur. İspanya reddeder.

— William L. Cazneau adındaki sabıkalı A.B.D. Başkanı Pierce tarafından özel ajan olarak Dominik Cumhuriyetine gönderilir. Cazneau çeşitli temaslardan sonra Dominikli'lere Amerikan mandasına geçmelerini salık verir. Dominikliler yanaşmaz. Başkan Pierce, bu kez, Cazneau'ya Askeri Üs kurmak amacıyla Samana körfezini satın almasını emreder. Pazarlık suya düşer.

1855 — Uruguay'lı muhafazakarlar bir ihtilal yaparlar. A. B. D. vatandaşlarının can ve mallerini korumak amacıyla silahlı kuvvetlerini Uruguay'a çıkarır.

— Korsan William Walker 58 Kuzey Amerikalı ile «VESTA» adlı gemiyle 13 Haziran'da Nikaragua'a çıkar.

— A.B.D. Silahlı Kuvvetlerine mensup albay Kinney ve Fabens, San Juandel Norte'de (Nikaragua) bağımsızlıklarını ilan ederler. Kinney kendisini başkanlığa atar.

1856 — A. B. D. Dallas - Claredon Andlaşması'yla kendisine ait olmayan «Belice» topraklarını İngiltere'ye devreder. Bu topraklar o gün ougün «İngiliz Honduras»ı adıyla anılmaktadır.

— William Walker kendisini Nikaragua başkanı ilân eder A. B. D. Başkanı, korsan Walker'in başkanlığını tanır. Yıl sonunda soygucunun yardımcısı «Charles F. Henningzen» Orta Amerika Cumhuriyetleri Kuvvetleri tarafından sıkıştırılınca Granada şehrini bırakmak zorunda kalır. Ne var ki Henningzen şehri ateşe verir. Granada kül olmuştur.

1857 — Bir A. B. D. savaş gemisi San Juandel Norte'yi topa tutar. (Nikaragua)

— A. B. D. Başkanı James Buchanan bir Nikaragua'lının Kuzey Amerikan uyrukluya yaptığı önemsiz bir zarardan ötürü Nikaragua Hükümetini 20.000 Dolar ödeterek cezalandırır.

1858 — Yabancı uyrukların can ve malını korumak bahanesiyle Uruguay'a çıkartma.

1859 — Başkan Abraham Lincoln, A.B.D. Dışişleri Bakanlığı ve bir kaç özel şirket, Merkezi Amerika'nın A. B. D. de hürriyetine kavuşmuş siyah derililer vasıtası ile «Sömürge» haline getirilmesini sağlayacak bir tasarı hazırlarlar.

1860 — A. B. D. o sıralarda Nouvelle - Granade'ın (Kolombiya) bir eyaleti olan Panama'da çıkan bir isyanı bastırmak bahanesiyle çıkartma yapar. A. B. D. Nikaragua'ya ikinci kez müdahale eder.

1861 — Amerika'ya ait Georgiana ve Lizzi Thompson adlı savaş gemilerinin Peru adalarından Leguano'yu talan etmeleri yüzünden Peru ile Amerika arasında ciddi anlaşmazlık. A.B. D. Peru temsilcisi Lima'yı terkeder.

1865 — A. B. D. Dominik Cumhuriyetini ilhak için, Mareşal Buenaventura Baez'e baskı yapar.

1867 — A.B.D. Nikaragua'yı Dickinson - Ayon andlaşmasını imzaya zorlar. Bu anlaşma A. B. D. ye gelecekte okyanusları birbirine bağlayacak olan kanal'ın sahipliğini sağlar.

1868 — A. B. D. savaş gemileri yine Uruguay kıyıları önündedir. Sebep: **«Yerel otoritelerin çağrısı üzerine Amerikan uyruklu vatandaşları korumak.»**

— A. B. D. Deniz kuvvetleri halkın gözünden düşen Dominik Başbakanı Baez'in iktidarda kalmasına yardım eder. Bu hizmeti karşılığında aktedilen an-

Kanlı pazar ve Amerikan parmağı!

DOUGLAS BRAVO, Yankee emperyalizmini tanımlarken yerli işbirlikçilerle ortaklaşa ülkeyi sömürmek üzere yerleşen yabancı sermayenin günün birinde mutlaka emperyalizmin askeri gücüne ihtiyaç duyacağını söylemektedir. Bu, emperyalist aşamada kaçınılmaz bir süreçtir ve kanıtları Latin ülkelerden Vietnam'a Ortadoğu'dan siyah kıtaya kadar uzanmaktadır.

Yankee emperyalizminin oluşumunda, Latin Amerika'nın hammadde kaynağı olarak kullanılmasının rolü büyüktür. Gerçekten de bugün dünya çapında bir sömürü ortaklığının elebaşısı olan Amerikan emperyalizminin kaynaklarını araştıranlar, bu emperyalist oluşumda Latin halklarının tüm zenginliklerinin soyulmasının payını teslim edeceklerdir.

Öte yandan, Yankee emperyalizminin Latin ülkeleri ve halklarını soyuşunu gösteren şema, bize, aynı emperyalist gücün dünyanın öbür bölgelerinde sürdürmekte olduğu soygunların yapısına, işleyişine de ışık tutmaktadır.

Bugün, kolonyalist dönemin işgalci ve müdahaleci politikasından, yerli işbirlikçileri, ruhban takımı, ücretli ordu ve oligarşi aracılığıyla yürütülen sömürü politikasına, giderek sermaye yatırımları, ekonomik, askeri ve politik paktlar aşamasına gelinmiştir. Yeni kolonyalizmin eskisinden tek farkı, daha ince ve şüphesiz daha korkunç bir sömürü mekanizması olmasıdır. Temelde değişen bir şey yoktur.

Yankee emperyalizminin «özel av sahası» saydığı Latin Amerika'daki marifetlerinin dikkatle incelenmesinde büyük yararlar vardır.

Liste, emperyalizmin marifetlerini şüphesiz sadece kaba hatlarıyla tanıtmaktadır. Ama yüzyılın başlangıcından bu yana başdöndürücü biçimde birbirini kovalayan olaylar dizisi, askeri müdahaleler, hükümet darbeleri, politik entrikalar, ekonomik baskılar, yine de Amerikan emperyalizminin oluşumu, kaynakları ve niteliği hakkında yeterli bilgi vermektedir.

Öte yandan, bu ibret verici olaylar, cinayetler, hıyanetler panoramasının sadece Latin ülkeleri çerçevesinde kaldığı da sanılmamalıdır.

Bugün herkes Amerikan emperyalizminin bu tür marifetleri Ortadoğu'dan Vietnam'a, Uzakdoğu'dan Akdeniz'e sürdürdüğünü bilmektedir.

Türkiye bu korkunç tehlikenin dışında değildir ve bugün Türkiye'nin Amerikan sultasına nasıl düşürülmek istendiği, ancak Latin Amerika örneğinin gözden geçirilmesiyle anlaşılabilecektir.

Altıncı Filo'nun son gelişi ve onun uzantısındaki kanlı olayları bu politikanın dışında düşünmek mümkün değildir. Amerikan emperyalizmi şimdi Türkiye'de, Ortadoğu ve Akdeniz'deki son gelişmelerin yeni politik ve askeri konjonktüründe, NATO'nun bu kanadında daha rahat edecekleri bir ortamın — örneğin Yunanistan — hazırlıkları peşindedir.

Amerikan emperyalizminin yerli işbirlikçilerle elele kolaylıkla kullanacağı profesyonel bir ordunun yokluğunda, islamı politize ederek gençliğe kanlı tuzaklar kurmasının nedenlerini, yukarıda sözü edilen gelişmelerin doğrultusunda aramak gerekir. Emperyalizmin hesapları vardır ve emperyalizm Türkiye'de, şüphesiz bir Yunanistan örneğini gerçekleştirememenin sıkıntısı içinde, yeni oyunlar denemektedir. Amaç, halkın uyanışını ve bu uyanışın örgütlenmesini engellemektir.

Hüseyin BAŞ

AMERİKAN ERLERİ LÜBNAN ÇIKARTMASINDA
— Yankee emperyalizmi artık dünyada kol geziyor —

laşma, Dominik'in A. B. D.'ne ilhakını, Samana'da tasarlanan deniz üssünün 99 yıl süre ile A.B.D.'ne kiralanmasını öngörür.

1869 — Dominik senatosunun bu andlaşmaları onaylamaması üzerine A.B.D. başkanı Ulysse S. Grant, Kuzey Amerikalı bankerler aracılığıyla Baez'le anlaşır: Samana körfezi ve yarımadasının haklarını devretmek amacıyla «Samana Bay Co» kurulur. Buna karşılık A. B. D. Dominik'e gümrük gelirleriyle garanti altına alınmak şartıyla kredi verir.

1875 — Bu yılın sonunda A. B. D. Dışişleri Bakanı Hamilton Fish, İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Rusya ve Avusturya — Macaristan İmparatorluğunun desteğini arar. Neden: Bu ülkelerin Küba'nın İspanya'ya karşı sürdürdüğü bazımsızlık savaşına müdahalesinde A. B. D.'yi desteklemeleri.

1878 — A. B. D. Başkanı Hayes, Paraguay ile Arjantin arasında patlak veren bu toprak anlaşmazlığında **«arabuluculuk»** rolünde.

— Şili ile Bolivya arasında 1842 den itibaren Mefilones'deki potaslı bölge için sürekli bir anlaşmazlık mevcuttu. Şili bütün Pasifik kıyısını işgal etmişti. Şili'nin bu hareketinin ardında İngiliz ve A.B.D. çıkarları vardır. A. B. D. sureti haktan görünerek taraflara **«arabuluculuk»** teklif eder.

— A. B. D. Dışişleri Bakanı William M. Everts Büyükelçi John W. Foster, aracılığıyla Meksika hükümetine şu uyarıyı yapar: **«A. B. D. uyruklularının mal ve canlarını siz koruyamayacak durumda iseniz, bunu bizzat yaparız. Nasıl yapacağımızın önemi yok, ama bu mutlaka gerekli.»**

— 1927'de Başkan Calvin Coolidge, bir başka meselede Meksika'ya karşı yine **«Everts doktrinini»** uygulayacaktır.

1885 — Guatemala Başkanı General Justo Rufino Barrios, Salvador Başkanının yardımıyla Merkezi Amerika Cumhuriyetini kurmaya teşebbüs eder. A. B. D. baskı yaparak teşebbüsü engeller.

1888 — Bir A. B. D. savaş gemisi Haiti Deniz Kuvvetleri tarafından **«arama - tarama»**ya tabi tutulur. A. B. D. bu hareketi cezalandırmak için Haiti'ye savaş gemileri ve asker sevkeder.

1891 — Şili Başkanı Balmaceda diktatörlüğünü ilan eder; kongre karşı koyar. Donanma baş kaldırır. A. B. D. Valparaiso'daki konsolosluğunu korumak amacıyla **«Baltimore»** kruvazörünü gönderir. Yerli halk 16 Ekimde gemiye hücum eder, iki ülke arasında ciddi kriz baş gösterir. Şili yüklü bir tazminat öder.

— A. B. D. Haiti'ye Amiral Gharardi kumandasında bir filo gönderir. Görev: San Nicolas limanına el koymak için **«pazarlık»**tır. Fakat Haiti rıza göstermez. Filo geri çekilir.

1895 — Guyan sınırı için İngiltere ile Venezüella arasında anlaşmazlık çıkar. A. B.D. tarafların arabuluculuğu reddetmesine rağmen bölgeye bir araştırma komisyonu gönderir.

— A. B. D.'nin Nikaragua'ya yeni müdahalesi.

1897 — 24 Aralıkta A.B.D. Dışişleri Bakanı yardımcısı Breakseason A. B. D. silahlı kuvvetleri generallerinden Smiles'a Antil'ler seferi **(Küba ve Porto Riko)** için şu talimatı gönderir:

1) Yumuşak metot kullanın, gerekli olduğu zaman sadece **«müstahkem mevki»**leri bombalayın.

2) Siyah derililerin sempatisini kazanmaya bakın. İlerdeki bir plebisitte bundan yararlanırız.

3) Aksi halde, top mevzileri de dahil olmak üzere ne varsa ateş ve demirle yok edin. Açlık ve vebanın meydana gelmesi için işi **«abluka»**ya kadar götürün. Barışçı halkı, darmadağın ordularını perişan edin.

4) Politikamız kısaca **«önce kuvvetliye yardım etmek, sonra Antillerin incisinin ilhakını sağlamak için kuvvetlilerini de zayıflarını da tamamen ortadan kaldırmak, yoketmektir.»**

— Merkezi Amerika Cumhuriyetleri yeniden bir **«Cumhuriyetçi Federasyon»** kurmak üzere teşebbüs ederler. A. B. D.'nin müdahalesi: tasarı suya düşer.

1898 - İspanya - Amerika savaşı sırasında, 12 Mayıs'ta Amiral Sampson kumandasındaki bir filo San Juan ve Porto Riko'yu bombalar. Bunu 25 Temmuz çıkarması izler.

A. B. D. Dominik Cumhuriyetine askeri bir saldırıya hazırlanır. Yeniden Samana körfezini talep etmektedir. Dominik'liler karşı dururlar, istekleri reddederler.

1899 — A. B. D. kapitalistleri Bolivya'nın El Acıe bölgesinde kauçuk elde etmektedir. A. B. D. bu bölgeyi Brezilya'ya aslında kauçuğu işleten şirkete vermesi için Bolivya'ya baskı yapar.

— Nikaragua'da bölgesel ayaklanma. A. B. D. bir kısım ticaret erbabının çağrısıyla harekete geçerek yine **«can ve mal korumak»** bahanesiyle Nikaraguaya askeri müdahalede bulunur.

1900 — A. B. D. Nikaragua'yı Hay - Correa, Kosta Rika'yı Hay - Calvo andlaşmalarını imzaya icbar eder. Amaç Okyanuslararası kanal bölgesine sağlamca yerleşmektir.

1901 — A. B. D. Küba Anayasasına **«Platt»** maddesinin girmesini empoze eder. Böylece, A. B. D. Küba'ya **«müdahale»** hakkı sağlar.

1902 — A. B. D. Avrupalı alacaklıları ile Venezüella arasında patlak veren anlaşmazlığı çözmek için Venezüella'ya müdahalede bulunur.

1903 — A. B. D. Küba'yı deniz Üsleri kurmak amacıyla bazı toprak parçalarını kendisine terk edecek bir anlaşmaya imza koymaya zorlar. Deniz Üssü Guantanamo bunlar arasındadır.

— Bir Kuzey Amerikan şeker şirketini kovmak için A. B. D.'nin Dominik Cumhuriyetinde yeni müdahalesi.

— Kolombiya'nın eyaleti Panama'nın sakinleri Kolombiya senatosunun A. B. D.'nin kanal projesini reddetmesini hoşnutlukla karşılamazlar. A. B. D. gayri memnunlukları destekler. Düzmece bir ihtilalle Panama 3 Kasım'da **«bağımsızlığına»** kavuşur. Birkaç hafta sonra, A. B. D. bu yeni Cumhuriyeti tanıma karşılığında kanalın yapımı ve işletmesinin kontrolünü sağlar.

1904 — A. B. D. Dominik'te başkaldıran taraftarlarını desteklemek amacıyla yeniden müdahale eder.

— Panama'da bulunan Amerikan **«yardım heyeti»** hükümeti, orduyu lağvetmeye zorlar.

— A. B. D. Guatemala'da bir kısım topraklara elkoyar.

— A. B. D. Dominik Cumhuriyeti'ni istila tehdidiyle ülkenin gümrük gelirlerini Dominik'teki Kuzey Amerikalılara terkeden bu anlaşmayı imzaya zorlar. Anlaşmaya göre gümrük gelirlerinin %45'ini Dominik'te bırakmakta, kalanı ise **«Dış Borçların»** ödenmesine ayrılmaktadır.

1905 — A. B. D., United Fruit Şirketine bağlı olan **«Northern Railway»** şirketine, Kosta Riko Demiryollarına elkoyma yetkisi tanır.

— A. B. D. Küba Büyükelçisi Sevier İngiltere'ye bazı ticari haklar tanınması söz konusu olan bir anlaşmayı engeller.

— Küba'da Pins adasında yaşayan 300 kadar Kuzey Amerikalı başkaldırarak adanın A. B. D.'ye ilhakını talep eder. Büyükelçi Sevier fırsattan yararlanarak Küba'yı, Pins adasını A. B. D.'ye terketmeye zorlar. Küba boyun eğmez. Elçinin geri alınmasını başarır.

1906 — A. B. D. nin desteğiyle United Fruit Şirketi Guatemala'nın Atlantik sahillerinde önemli imtiyazlar elde eder.

— Küba'da Tomas Esrada Palma'nın başkan seçilmesi karşısında liberaller başkaldırır. A. B. D. Küba anayasasına zorla koydurduğu Platt maddesine dayanarak, adayı 1909'a kadar işgal eder.

— Guatemala ile Salvador arasında çatışma. A. B. D. ve Meksika'nın arabuluculuğu.

— Amerikan savaş gemisi «Marblehead»'de 30 Haziran'da bir anlaşmanın imzalanmasıyla çatışma sona erer.

— A. B. D. Savunma Bakanı William Taft Küba'yı ziyaret eder. Kendisini **«Küba Cumhuriyeti Genel Valisi»** ilan eder.

(Devam edecek)

Sükan'ın polislerinin kurşunlarıyla can veren iki Ereğli'li...

EREĞLİ OLAYLARININ DA BAŞ SUÇLUSU SÜKAN'DIR !

TÜRKİYE'Yİ sarsan İstanbul Olayları, Konya Ereğlisi'nde iki kişinin ölümü, Emniyet Amirliği binası ile Konya Emniyet Müdürü makam otomobilinin, polis jeep ve motosikletlerinin yakılışı ile sonuçlanan olayları ikinci plana itmiş ve böylece Sükan bu konuda da «Mahkeme-i Kübra'da» hesap verme umudu ile başbaşa kalmıştır.

Sükan'ın memleketindeki olaylar kamuoyuna basit bir zabıta vakası olarak sunulmuş ve yanlış, daha doğrusu güdümlü bilgilerle yetkili organlar ve halk yanıltılmıştır...

Ereğli olaylarının kamuoyuna sunulan ve yüzeyde kalan özeti şöyledir:

«— Ulukışla'dan eğlenmek için Ereğliye gelen dört kişi, pavyonda hadise çıkardıktan sonra bir taksiye binerek kaçmıştır. Ulukışla'lı dört kişinin bindiği taksinin şoförü Ömer Cansu, Ereğli Emniyet Amirliğinde dövülmüş, bunu duyan halk kanunsuz bir gösteri yürüyüşü tertiplemiştir. Gösteri yürüyüşüne katılanlar, Emniyet Amirliği binasını yakmaya teşebbüs etmiş, bunun üzerine polis silah kullanmak zorunda kalınca bir çocukla bir genç ölmüştür. Buna rağmen, göstericiler Emniyet Amirliği binasını, olaya müdahale için Konya'dan gelen emniyet müdürünün makam otomobilini, bir polis jeep'i ile motosikletini yakmışlardır. Olaya el koyan savcılık, başta Emniyet Amiri İbrahim Karyağdı olmak üzere yedi kişiyi tutuklamıştır. Olayların üzerinden 48 saat geçtikten sonra, Ereğli'ye tayin edilen bir başkomser, bir komser yardımcısı ve yirmi polis bir vatandaşın verdiği yeni binada göreve başlamışlardır.»

KÜLLER EŞELENİNCE

Fakat olayların üzerine örtülmek istenilen perde aralandığında gerçekler kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Olay gecesi, İçişleri Bakanı Sükan'ın, Ereğli'de Konya Valisi yerine Belediye Başkanı'nı araması ve AP ileri gelenleri ile görüşmesi, üzerinde durulması gereken önemli bir nokta olarak belirmektedir.

Sükan, niçin Valiyi değil de Belediye Başkanı'nı aramıştır? Bu konu üzerinde durulduğunda bir çok gerçekler kendiliğinden su yüzüne çıkmaktadır.

Hatırlanacağı üzere, Konya AP İlçe Kongresi seçimleri bundan kısa bir süre önce yapılmış fakat İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ı seçim sonuçları memnun etmemiştir. Nitekim kısa bir süre sonra seçimler iptal edilerek, geçici bir yönetici kadro iş başına getirilmişti... Ereğli'deki parti çekişmesi bütün hızıyla sürüp giderken, Sükan'ı destekleyen AP'lilerin Belediye Başkanı'nın çevresinde, karşısında olanların ise Şoförler Cemiyeti Başkanı'nın yanında yer aldıkları görülmüştür. İki hizip arasındaki mücadelede her türlü yola ve akla gelebilecek her politik kuvvet yoklamasına başvurulmuştur.

BİR DE KOMİSER KARYAĞDI VAR!

Ereğli'de İbrahim Karyağdı adında bir de komiser yardımcısı vardır. Karyağdı, Ereğli Em-

İki cana karşı ateşe verilen karakolun yangından sonraki hali

niyet Amirliği görevini vekâleten yürütmektedir. Ve bu komiser yardımcısı Ereğli'de her şeydir. Emrindeki küçük polis kadrosu ile astığı astık, kestiği kestiktir... Emniyet Amirliğine yolu düşüp de falakaya yatırılmayan kişi son günlerde parmakla gösterilebilecek kadar azdır...

Kaymakam Sabahattin Çakmakoğlu'nun ilçede yarattığı terör yüzünden mükafaten bir ay önce Ankara Vali yardımcılığına atanması ve yerine gelen kaymakamın gençliği ve tecrübesizliği Karyağdı'nın ekmeğine yağ sürmüştür.

İlçede bir terör havası estiren Karyağdı'nın değiştirilmesi için Sükan nezdinde yapılan sayısız müracaatların sonuç vermemesi, halkı umutsuzluğa yöneltirken, Komiser Yardımcısının cüretini arttırması sonucu doğurmuştur... Fakat, her olay belleklerde tortu bırakmış ve birikimler, Ömer Cansu adlı şoförün açık açık dövülmesiyle taşkınlığa yol açmıştır.

...VE OLAYLAR BAŞLIYOR

Ömer Cansu adındaki şoförün, Ereğli Emniyet Amirliğinde dövülmesi kısa zamanda bütün ilçeye yayılmış ve Şoförler Derneği'nin önderliğinde Emniyet Amirliği'nin önünde toplanılmıştır. Halkın baskısından korkan yetkililer, Cansu'yu serbest bırakmak zorunda kalmış ve Cansu arkadaşlarının kolları arasında saatlerce yüzünde kan lekeleri ile ilçe içinde dolaştırılmıştır. Bu, yıllardır Karyağdı'nın baskısına direnmek ve karşı koymak için bekleyen halkın harekete geçmesi için yetip te artmıştır.

Emniyet Amirliği binası çevresinde toplanan halk, bir yandan Sükan ve Karyağdı aleyhinde gösteri yaparken, bir yandan da son olayların sorumlularının cezalandırılmalarını istemiştir. Halkın teskin edilmesi yerine, tethişe başvurulup cop kullanılması ve tabancaların kılıflarından çekilmesi bardağı taşıran son damla olmuştur. Emniyet Amirliği binasının yanındaki benzin istasyonundan zorla bir teneke benzin alınmış ve Karyağdı'nın karargahı ateşe verilmiştir. Bunun üzerine tabancalarına sarılan polisler, rasgele ateş açarak biri 12, diğeri 23 yaşında iki kişiyi öldürmüş, dört kişiyi de yaralamıştır.

BASİT BİR ZABITA VAKASI DEĞİL!

Alevler içindeki Emniyet Amirliği binasına dalan halk, herşeyi kırıp dökmüş, bu arada bahçede park edilmiş Konya Emniyet Müdürü'nün makam otomobilini önce ters çeviren halk, sonra taşlarla kırıp parçalamış ve en sonunda da ateşe vermiştir...

Söylenen **«Konya Ereğlisi Emniyet Amirliği binası yakıldı»** olmuştur... Aslında, yapılan iş sadece yakmak değildir. Çünkü, alevler içindeki binayı taşa tutan yurttaşlar, hıncını alamayarak emniyet müdürünün makam otomobili ile jeep'i paramparça etmişlerdir...

Olay ileri sürüldüğü gibi basit bir zabıta vakası değildir. Partizanlıktan ve polis baskısından **«illahlah»** diyen halk, tek çıkış yolu olarak zora başvurmuştur.

Şimdi açılan soruşturma tamamlandıktan sonra tutuklanan yedi kişi ve başkaları mahkemeye verilecek ve suçlu oldukları tespit edilenler cezalandırılacaklardır. Her olayda olduğu gibi bunda da pek derine inilemeyecektir... Çünkü, inildiğinde sanık durumunda bulunan kimselerin, memleket kaderinde rol oynayan makamlarda oturmaya devam ettikleri görülecektir ki, esas suçluları araştırmaya Türkiye'de pek çok kimsenin henüz cesareti yoktur...

DEVRİM İÇİN EĞİTİM YÜRÜYÜŞÜ

İbrahim OSMANOĞLU

TÖS'ün düzenlediği «BÜYÜK EĞİTİM YÜRÜYÜŞÜ» 15 Şubat Cumartesi günü Ankara'da yapıldı.

Yaratılmak istenen engeller, valilerin, kaymakamların, bazı kentlerin milli eğitim müdürlerinin (onlar kendilerini belirler) baskıları sökmedi. Gayri sökmez de bundan böyle.

Yürüyüşten iki üç gün önce akın akın gelmeğe başladı öğretmenler Ankara'ya. Kars'tan, Van'dan, Muş'tan, Edirne'den Isparta'dan velhasılı yurdun dört bir yanından... Kış - kıyamet vız geliyordu. Ne olursa olsun yürünecekti. İnançlıydı, bilinçliydi ve de korkusuzdu öğretmenler. Tam da yeri gelmişken bir noktayı açıklamak gerekiyor burada:

14 Şubat akşamı C.H.P. milletvekili Hayrettin Uysal, Ankara TÖS şube başkanı Ali Bozkurt'a telefon eder. **«İnönü, Sükan'a gitti, yürüyüşünüze müdahale edilmeyecek»** der.

Yine C.H.P. milletvekillerinden Kemal Yılmaz bir arkadaşımıza **«Yürüyüşünüz sırasında film ve fotoğraf çekecekler, yüzünüze birşey taksanız daha iyi olur. Meselâ Atatürk maskı olabilir»** diye öğütte bulunur. Ben de kuşkusuz tüm devrimci öğretmenler adına şunu derim Hayrettin Uysal ve Kemal Yılmaz beylere, ayrıca kimin ağzıyla konuşuyorlarsa ona: Öğretmenler 1963 yılında yine Ankara sokaklarında yürürken İsmet İnönü Koalisyon hükûmetinin başbakanıydı bir, Öğretmenler maskeli Atatürkçüler değiller iki. Öğütleri kendilerinin olsun da, belki birgün işlerine yarar.

Sabah saat 10 dan itibaren dolmaya başladı Tandoğan Alanı. Doldu, doldu, doldu. Yağmura soğuğa aldıran yoktu. Ülkenin bağımsızlığı, halkın mutluluğu, iç ve dış sömürünün son bulması, amacıydı öğretmenlerin. Yüzlerinde okunan **«Devrim için eğitim»** ilkesiydi. İlginç konuşmalar geçiyordu aralarında. Örneğin:

«Bakanın başını yemek lâzım» diyordu biri.

«Neyi değiştirir ki» diyor ve ekliyordu bir başkası:

«Düzenin başını yemek lâzım, bu bozuk düzenin» «Doğru», dedi aksaçlı bir öğretmen, **«Düzen bozuk olmasa gelir miydik bu kış kıyamette Ankara'ya...»**

Anıt Kabir'de

Yirmi bini aşkın öğretmen yöneldi Anıt Kabre doğru, ellerinde bayraklar ve bugünkü Türkiye gerçeklerini dile getiren dövizlerle. Denizin koca dalgaları gibiydi kalabalık. Anıt Kabrin alanında birikti, derin ve durgun bir deniz oldu.

Atatürk'le beraberdi Atatürkçü öğretmenler. O'na bağlı oldukları için kıyılan, O'nun «efendi» dediği köylünün uyanmasını sağladığı için kıyılan, O'nun bağımsızlık ilkesine sahip çıktıkları için kıyılan öğretmenler...

50 yaşlarında tahmin ettiğim bir bayana yaklaştım. Suratı kırış kırış, boyasız, rujsuz... Saçlarından akan yağmur suları göz yaşlarına karışıyordu.

«Siz öğretmen misiniz, niye ağlıyorsunuz?» dedim. Ipıslak mendiliyle gözlerini kurulamaya çalıştı.

«Gazeteci .nisin oğlum» dedi.

«Hayır öğretmenim» dedim. Konuştu:

«Tutamadım kendimi. 26 yıllık öğretmenim ben, nedir bu bizim çektiğimiz, zavallı halkın çektiği. Kötü günlerdir bunlar. Amerikan gemileri İstanbul'da. Polis kendi kardeşlerini dövüyor, öldürüyor. Bu yapılır mı elin gavurunu korumak için. Biz toplanmışız Ankara sokaklarında yürüyoruz.»

«Ama bu dedikleriniz ağlamakla düzelmez ki».

«Ben de biliyorum onu. Ama ağlıyorum işte Utanıyorum Atatürk'ün huzurunda olmaktan».

Tandoğan Alanı'nda

Haklı değil miydi bu ak saçlı bayan öğretmen? Yeryüzünde ilk kurtuluş savaşını veren insandı Mustafa Kemal. Gücünü Türk halkından alarak emperyalizmin iğrenç suratına ilk tokadı patlatan bir devrimciydi Mustafa Kemal.

Anıt Kabirden Tandoğan alanına dönüldü tekrar. Saat 12.45ti. Öğrenci kuruluşları da alandaki yerlerini almıştı.

Ankara Üniversitesi Talebe Birliği, Fikir Kulüpleri Federasyonu, S.B.F. öğrencileri, O.D.T.Ü., Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonundan ekipler vs Öğretmen gençlik, öğretmen halk eleleydi. Tümünün dertleri bir, amaçları birdi.

Halktan biri

Saat 13.30'da konuşmalar başladı. General Mucip Ataklı, TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt, Kaya Turan, Malatya Valisi'nden tokat yiyen Nedim Şahhüseyinoğlu ve daha başkalarından sonra, 30 bini aşkın kalabalığın alkışlarıyle halktan biri mikrofona geldi. Akçadağ ilçesi Çevirme Köyü muhtarıydı bu. **«Devrimci öğretmen kardeşlerim, sizlerle beraberiz»** diye söze başladı:

«Buradan kıyımcı bakana, halkı inleten AP iktidarına, onların ağababası olan Amerikaya ve CIA ajanı olan Komer'e ve anti — demokratik kanunları yürütenlere sesleniyorum. Bundan sonra bizleri karşılarında bulacaklar, halkı karşılarında bulacaklar. Sizlere, Memo'nun, Heydo'nun, Fato'nun selamlarını getirdim. Korkmayın.»

«Korkmuyoruz» diye bağırdı hep bir ağızdan öğretmenler. **«Halkın uyanmasını istemeyenlerdir korkanlar.»**

Yürüyüş başlıyor

Konuşmalardan sonra yürüyüşe geçildi. Yürüyüş sessiz olacaktı. Böyle isteniyordu. Oysa herşey istemekle olmuyordu. 1963 yürüyüşünde olduğu gibi kuzu kuzu yürüyüp, maaşlara zam istenmeyecekti. «öğretmene yakışır» lafı bomboştu. Oturaklı olma hevesinde de değildi öğretmen. Bu yürüyüşün sessiz olmasını istemek kimsenin hakkı da değildi. Sesli olacaktı elbet. Bomba gibi patlayacaktı sloganlar. Sağır kulaklar başka türlü duyar mıydı hiç? Evet sesli olacaktı. Bu kararla yürüyüşe geçildi. Bayraklar, dövizler, ve dudaklarda ağımsızlık türküleri.

Bir ucu Samanpazarı'na varmışken, arkası hâlâ istasyonda olan, 10'ar kişilik sıralar halinde yürüyen öğretmenler, Ankara halkının alkışları arasında şu sloganlarla çınlattılar Başkent sokaklarını. Zannedirim Mısır'daki sağır Sultan bile duydu ve anladı öğretmenlerin ne istediklerini.

Ve sessiz yürüyüşü seslendiren sloganlar

— Fabrika işçinin, toprak köylünün.
— Torbalı köylülerine selam
— 6. Filo it, geldiğin gibi git.
— Zam zam zam, yolculuk ne zaman
— Kahrolsun Amerika, kahrolsun sömürücüler.
— Bağımsız Türkiye
— Halk için eğitim
— Devrim için eğitim
— Köyde okul yok, özel okul çok.

Gürsel Alanına gelindiğinde, kalabalık 50 bine yakındı. Halk karışmıştı öğretmenin arasına çünkü. Tüm pencereler açıktı yol boyu. Sallanan mendiller öğretmenleri selamlıyordu. Kuduruyordu sömürücüler biliyorum.

Kıyım şampiyonu bakan, **«Bu yürüyüş ideolojik bir yürüyüştür»** diyordu. Doğru söylüyordu bakan bey, kırk yılda bir de olsa. Evet bu yürüyüş İDEOLOJİK bir yürüyüştü. Çünkü kaynağını sınıf egemenliğini yasaklayan anayasadan alıyordu. Onun için bu yürüyüşe **«BÜYÜK EĞİTİM YÜRÜYÜŞÜ»** yerine **«DEVRİM İÇİN EĞİTİM YÜRÜYÜŞÜ»** adını vermek daha yerinde olacaktır.

ANT ● Haftalık Dergi ● Kurucuları: YAŞAR KEMAL, FETHİ NACİ, DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN ● Sorumlu Müdürü: ALPAY KABACALI ● Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN ● İdare yeri: CAĞALOĞLU, Başmusahip Sok. Tan Apt 10/11 - İSTANBUL ● Tel.: 27 81 09 ● P. K. 934 — Sirkeci - İSTANBUL. Ankara Temsilciliği: Tel.: 13 40 20 ● Dizgi: ESENCİKLİ MATBAASI. ● Baskı: VATAN

● Taşra Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A. Ş. — Cağaloğlu - İstanbul Tel. 27 38 54 ● İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara Cad. 84 İSTANBUL Tel. 27 89 49 ● Abone Şartları: Yıllık 44 Lira, Altı Aylık 22 Lira, Üç Aylık 11 Lira ● İlan. Santimi 25 Lira; Yayın İlanları yüzde 50 indirimlidir. ● Tek sütun 5 santimlik kuru yayın ilanları 50 Lira'dan kabul edilir. ● Gönderilen yazılar yayınlansın yayınlanmasın iade edilmez.

KANLI DÖNEM

● Akhisar ve Ödemiş'te TİP yöneticilerini öldürmek kastıyla düzenlenen tertipler ve taşlı sopalı saldırılar AP devri icraatındandır.

● Bursa'da Türkiye'nin tek sosyalist partisinin düzenlediği toplantıyı aldatılmış grupların polisle birlikte kanlı bir şekilde dağıtması

● Aziz Nesin'in poliste alıkonması, AP devri icraatındandır.

● Kızılay meydanında gösteri yapan Kıbrıs'lı mücahitlere polisin kıyasıya cop kullanması AP devri icraatındandır.

● Ankara'da yazdığı kompozisyon ödevinden bir orta okul öğrencisinin komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla tutuklanması AP devri icraatındandır.

● Türkiye siyasi tarihinin en büyük yüzkarası olan olay, meclisin basılarak grup odalarının aranması, AP devri icraatındandır.

● Doğu'da eşkiyayla pazarlığa oturulup sonra verdiği sözü tutmadığı için eşkiyanın tekrar dağa çıkması, yani iktidarın verdiği sözü eşkiyaya karşı tutmaması AP devri icraatındandır.

● Zonguldak'ta işçilerin ocakları işgaline kadar varan olayların doğmasına sebep olan çatışmalar AP devri icraatındadır.

● Gaziantep'te emniyet müdürünün otomobilini durdurmamasına kızarak bir genci vurması ve vilayet konağı başta olmak üzere pek çok resmi makamın ateşe verilmesi AP devri icraatındandır.

● Eskişehirde broşür dağıttıkları iddiasıyla beş kişinin tevkif edilmesi AP devri icraatındandır.

● Adana'da Amerika'lıların Türk kadınına saldırması üzerine dayak yemeleri sonucunda ondört kişinin tevkif edilmesi AP devri icraatındandır.

● İ.M.T.F. binasının polis tarafından basılarak gençlere insafsızca dayak atılması AP devri icraatındandır.

● Elmalı'da ağanın hükümet topraklarını gasbetmesine karşı çıkan köylülere jandarmaların silah çekerek saldırması AP devri icraatındandır.

● Orhan Kemal ve arkadaşlarının köftecide yaptıkları konuşmaların komünizm propagandası olarak ele alınması AP devri icraatındandır.

● T.İ.P. milletvekillerine, canlarına kastedilerek mecliste saldırılması, AP devri icraatındandır.

● İzmir'de Amerikan Haberler Merkezi'nin bombalanması ve Hisar camiine bomba koyulduğu iddiasıyla tevkifler yapılması komedisi AP devri icraatındandır.

● Viranşehir'de kaymakamın intiharıyla sonuçlanan olayların çıkması AP devri icraatındandır.

● Torbalı ve Atalan köylerinde toprakların köylüler tarafından işgali üzerine ağalardan yana bir tutum içersinde jandarmanın harekete geçmesi AP devri icraatındandır.

● Emayetaş ve Singer fabrikalarında direnen işçilere polisin saldırarak onları fabrikadan dışarı atması AP devri icraatındandır.

● Alaca köyünde cami penceresinden Atatürk'ün büstü görünüyor diye müracaat edilmesi ve tedbirler aranması AP devri icraatındandır.

● Konya'da İstanbul'daki gençlik olaylarını protesto için ayaklanan yeşil berelilerin şehir merkezlerini *işgaline*, hatta orduevini yakma isteğine kadar varan olaydaki tedbirsizlik AP devri icraatındandır.

● Ortaca'da ve Elbistanda alevi - Sünni vatandaşlar arasında çıkan çatışmaların büyütülüp engellenememesi ve 50 kişinin yaralanmasına sebep olunması AP devri icraatındandır.

● Osmaniye'de kuran yakıldığı iddiasıyla hükümet binalarına saldırılmasına sebep olan olayların önlenememesi AP devri icraatındandır.

● Ereğli'de bir şoförün karakolda kıyasıya dövülmesi üzerine halkın karakolu ve bir otomobili yakmasıyla sonuçlanan olay AP devri icraatındandır.

● Yaka numaralarını çıkarıp Teknik Üniversitesi yurduna gece saat 4'de bin polisin saldırması ve Vedat Demircioğlu'nun öldürülmesiyle sonuçlanan olay AP devri icraatındandır.

● Trabzon'da, Ankara'da ve İzmir'de Amerikan 6. Filosuna karşı direnen gençlerin mitinglerinin dağıtılması için tertipler kurulması ve gençlerin kıyasıya dövülmesi AP devri icraatındandır.

● Matbaalarda yayınlanmakta olan kitapların, broşürlerin bildirilerin, ve afişlerin hiçbir gerekçe gösterilmeden polis tarafından gasbedilmesi AP devri icraatındandır.

● Taksim'de kanlı pazarda yaşanan olayların doğması ve iki kişinin ölmesiyle sonuçlanan saldırının düzenlenmesi, bunun engellenememesi AP devri icraatındandır.

YETER BU I

